«Φυγαδευτέον πάσῃ μηχανῇ καὶ περικοπτέον πυρὶ καὶ σιδήρῳ καὶ μηχαναῖς παντοίαις ἀπὸ μὲν σώματος νόσον, ἀπὸ δὲ ψυχῆς ἀμάθειαν».
ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

«Οὐ γὰρ ἔστιν οὐκ' ἐστὶ τῶν ἔξω τῆς πόλεως ἐχθρῶν κρατῆσαι πρὶν ἂν τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ πόλει κολάσητε ἐχθρούς».
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

«Ἡ ἀναγκαστικὴ πρᾶξις καὶ καλὴ ἂν εἶνε δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ πρᾶξιν ἀξίας».
ΑΓΙΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ

«Ὅστις ἔχει ψυχὴν ἀδούλωτον συλλογίζεται καὶ λαλεῖ καὶ γράφει ὑψηλά».
ΚΟΡΑΗΣ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

ΕΤΟΣ Α'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'. ● ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΟΔΟΣ ΜΗΘΥΜΝΗΣ 27β ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ● ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1948—ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 3

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΜΑΣ

Τὸ θέμα δὲν εἶναι νέον, εἶνε ὅμως ἀνάγκη νὰ τὸ ἐπαναφέρωμεν συχνὰ πρὸς συζήτησιν. Σήμερον μᾶς δίδεται ἀφορμὴ ἐξ αἰτίας τῆς ἀναγγελθείσης ἀποφάσεως τῶν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Κυθηρίων πρὸς ἵδρυσιν νοσοκομείου εἰς τὴν νῆσον, νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι ἡμεῖς οἱ Κυθήριοι εἴμεθα καὶ καλοὶ πατριῶται, καὶ φίλεργοι, καὶ οἰκονόμοι καὶ φιλόνομοι, καὶ φιλόξενοι, καὶ πολιτισμένοι, μὲ ἱκανὰ δείγματα εὐεργεσίας πρὸς τὸν τόπον μας καὶ γεναιοδωρίας, καὶ μὲ ὑπόληψιν εἰς πάντα τὰ γεωγραφικὰ μήκη εἰς τὰ ὁποῖα ὁ ἄνεμος τῆς μεταναστεύσεως μᾶς παρέσυρε.

Ἐνῷ ὅμως ἔχομεν ὅλας αὐτὰς τὰς ἀρετάς, ἔχομεν καὶ ὡρισμένα τινὰ ἐλαττώματα τὰ ὁποῖα μᾶς ἐμφανίζουν καθυστερημένους. Μεταξὺ τῶν ἐλαττωμάτων μας εἶναι καὶ ἡ προχειρολογία τὴν ὁποίαν ἴσως νὰ ἔχουν καὶ ἄλλοι λαοὶ τῆς Ἑλλάδος. Καὶ τὸ ἐλάττωμα αὐτὸ ὄχι μόνον μᾶς ἐζημίωσε κατὰ τὸ παρελθόν, ἀλλὰ καὶ τώρα ἐξακολουθεῖ νὰ μᾶς ζημιώνῃ. Ἐὰν π, χ. ἔχωμεν ἕνα ζωτικὸν πρόβλημα ἀπὸ τὴν λύσιν τοῦ ὁποίου μεγάλα θὰ προέκυπτον διὰ τὴν νῆσον ὠφέλη, σπεύδομε νὰ δώσωμε τὴν πλέον προχειρον λύσιν, χωρὶς καμμίαν ἐπιστημονικὴν ἔγκρισιν, καὶ χωρὶς πρόβλεψιν διὰ τὸ μέλλον. Καὶ ἔχομεν πλεῖστα ὅσα πρὸς λύσιν προβλήματα.

Ἔχομεν τὸ μέγα πρόβλημα τῆς μεταναστεύσεως ἡ ὁποία ἀπειλεῖ μὲ ἐρήμωσιν τὴν νῆσον. Ποῖος τὸ ἐμελέτησεν εἰς τὴν βάσιν του διὰ νὰ εὑρεθῇ ἡ θεραπεία; Ἔχομεν τὸ πρόβλημα τῆς γεωργίας, τῆς κτηνοτροφίας, τῆς δενδροκομίας, τῆς μελισσοκομίας, τῆς ὑγιεινῆς τοῦ τόπου, καὶ τόσα ἄλλα μικροτέρας σημασίας, τὰ ὁποῖα ἐπιστημονικῶς λυόμενα, θὰ ἠμποροῦσαν ν' ἀναμορφώσουν τὴν νῆσον. Ἀλλ' ἔχομεν καὶ ἕνα ἄλλο πρόβλημα. Τὸ πνευματικόν. Καμμία καὶ ἐπ' αὐτοῦ δὲν ἐγένετο μελέτη, καὶ καμμία τῶν διαφόρων δι' αὐτὸ προσπαθειῶν συστηματοποίησις. Ἡ νῆσος μας ἔχει δυνατότητας νὰ συγκρατήσῃ ἕνα μέρος τοῦ πληθυσμοῦ της διὰ νὰ μὴ ἐρημωθῇ τελείως. Καὶ ἡ ἀνάπτυξις εἰς αὐτὴν τοῦ τουρισμοῦ εἶνε δυνατή, καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν μεταλλικῶν ὑδάτων της, ὡς καὶ ὡρισμένων ἐπίσης ἐκλεκτῶν τοπίων της, καὶ πρὸς τούτοις καὶ τῶν καλλιτεχνικῶν βυζαντινῶν θησαυρῶν της οἱ ὁποῖοι παραμένουν εἰς τοὺς πολλοὺς ἄγνωστοι. Ποῖος λοιπὸν ἐμελέτησε μέχρι τοῦδε τὰ προβλήματα αὐτὰ κατὰ τρόπον ἐπιστημονικόν, καὶ ποῖος ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς πρὸς ἐπίλυσίν των; Οὐδείς!

Μόνον ὡρισμένοι ἄνθρωποι, εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις, καὶ δι ὡρισμένα καὶ περιωρισμένα ζητήματα ἐνδιεφέρθησαν, χωρὶς ὅμως καὶ αὐτοὶ νὰ ἐπιφέρουν ὁριστικὰς καὶ σωστικὰς λύσεις, διότι καὶ τὰ ζητήματα αὐτὰ εὑρίσκοντο ἐν συναρτήσει μὲ τὰ γενικώτερα, ὡς ἀνωτέρω προβλήματα ἀπὸ τὴν λύσιν τῶν ὁποίων ἐξηρτᾶτο καὶ ἡ ἰδική των λύσις.

Τὸ ἂν κατεσκευάσθη ἢ ἐπεσκευάσθη δι' ἐράνων ἕνας δρόμος ἢ ἕνα σχολεῖον, ἢ ἔγινε ἕνα κωδωνοστάσιον, ὅλα αὐτὰ δὲν ἀποτελοῦν λύσιν τῶν προβλημάτων τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν τὴν νῆσον. Εἶναι ἁπλαῖ διακοσμήσεις αὐτῆς. Πλὴν πάντα ταῦτα θὰ ἐξετασθοῦν κ ι πάλιν ὅταν ἡ μαστιὲ τῆς ἀνταρσίας θὰ ἔχῃ ἐξαφανισθῇ, καὶ θὰ ἔχῃ ἐπικρατήσῃ ἡ εἰρήνη καὶ ἡ γαλήνη τῶν πνευμάτων. Ἐδῶ ἐν τούτοις, θὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ τὸ ζήτημα τῆς ἱδρύσεως νοσοκομείου εἰς τὴν νῆσον τὸ ὁποῖον καὶ μᾶς ἔδωκε τὴν ἀφορμὴν νὰ ὁμιλήσωμεν διὰ τὰ προβλήματά μας, διὰ ν' ἀποδειχθῇ ὄχι μόνον ἡ προχειρολογία μας, ἀλλὰ καὶ ἡ κωμικωποίησις τὴν ὁποίαν κινδυνεύει νὰ ὑποστῇ μία εὐγενής, κατὰ τὰ ἄλλα, σκέψις.

Ἡ σκέψις τῆς ἱδρύσεως νοσοκομείου εἰς τὴν νῆσον μας εἶναι παλαιά, οὐδεὶς ὅμως ἀπετόλμησε νὰ τὴν πραγματοποιήσῃ. Καὶ οἱ λόγοι ἦσαν ἄπειροι. Σήμερον ἐπανέρχεται ἡ σκέψις αὐτή, καὶ ὄχι μόνον ἐπανέρχεται, ἀλλὰ καὶ στηρίζεται ἐπὶ ἑνὸς βάθρου δέκα χιλιάδων δολλαρίων. Καὶ τὸ γεγονὸς πανηγυρίζεται, καὶ προεξωφλεῖται ἡ ἐπιτυχία του, καὶ καλοῦνται νὰ ἐνθουσιασθοῦν πάντες οἱ κυθήριοι, διότι τέλος πάντων θ' ἀποκτήσουν τὸν «Εὐαγγελισμόν» των καὶ τὰ Κύθηρα.

Ἂν ἐν τούτοις οἱ συμπολῖται μας, οἱ ὁποῖοι ἀπεφάσισαν τὴν πραγματοποίησιν ἑνὸς τόσον σοβαροῦ ἔργου εἶχον τὴν στοιχειώδη κρίσιν νὰ διατηρήσουν μίαν μικρὰν ἐπιφύλαξιν, θὰ κατέληγον εἰς τὴν σκέψιν ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ σπεύσουν νὰ ἐξαγγείλουν τὴν ἀπόφασίν των αὐτήν, καὶ νὰ δώσουν ἀφορμὴν εἰς συζητήσεις μὲ ποῖον τρόπον, μὲ πόσους καὶ τί εἴδους ἐράνους, μὲ ποῖα κληροδοτήματα, καὶ μὲ ποῖα ἄλλα μέσα καὶ τρόπους θὰ ἐξασφαλίζετο ἡ λειτουργία τοῦ ἱδρύματος, ἀλλὰ θὰ ἐφρόντιζον νὰ εὕρουν πρωτίστως τοὺς καταλλήλους εἰδικοὺς καὶ ἐπιστήμονας, εἰς τοὺς ὁποίους νὰ ἀνέθετον τὴν μελέτην τοῦ ἔργου.

Ὅταν δὲ οἱ ἐπιστήμονες αὐτοὶ θὰ ἐξήταζον: 1) τὴν δυνατότητα τῆς ἱδρύσεως νοσοκομείου, 2) τὸν τόπον τῆς ἱδρύσεως, τὴν ὑγιεινὴν πλευρὰν αὐτοῦ, καὶ τὰ μέσα τῆς ὑδρεύσεως, 3) τὰ νοσήματα τὰ ὁποῖα ἐπιπολλάζουν εἰς τὴν νῆσον τὰ ἔχοντα σοβαρὰν ἀνάγκην νοσοκομειακῆς νοσηλείας, 4) τὸ ἀπαιτούμενον νοσοκομειακὸν προσωπικόν, τὸν ἀριθμὸν τῶν κλινῶν καὶ τὰ τόσα ἄλλα τὰ σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν ἐπιτυχῆ καὶ δυνατὴν λειτουργίαν τοῦ νοσοκομείου, ὅταν ὅλα αὐτὰ θὰ εἶχον διανυχισθῇ καὶ μελετηθῇ, καὶ θὰ εἶχε καθορισθῇ προϋπολογιστικῶς τὸ ὁλικὸν ποσὸν τὸ ὁποῖον θ' ἀπητεῖτο διὰ τὸ ὅλον ἔργον, καὶ ὅταν πλέον ὑπευθύνως θὰ εἶχε δοθῇ ἡ ἐπισημονικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἔγκρισις, τότε καὶ μόνον νὰ ἐκαλοῦντο οἱ κυθήριοι, διαφωτιζόμενοι περὶ τῶν ἀνωτέρω, νὰ προσφέρουν τὸν ὀβολόν των διὰ ν' αὐξήσουν καὶ αἱ δέκα χιλιάδες τῶν δολλαρίων τῆς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ «Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος».

Ἐὰν ὅλος αὐτὸς ὁ θόρυβος περὶ ἱδρύσεως νοσοκομείου ἄνευ τῶν προϋποθέσεων τὰς ὁποίας ἀναφέραμεν, δὲν ἔχει ἄλλον σκοπὸν παρὰ τὴν διαφήμησιν ὡρισμένων ἀνθρώπων, τότε ἂς ἐξακολουθήσῃ. Οἱ ἄλλοι ὅμως Κυθήριοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ μὴ θέλουν νὰ ὑποστοῦν μίαν γελοιοποίησιν εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ξένου κόσμου.

Η "ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ..

ΑΝΤΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ

ΑΒΔΗΡΙΤΙΣΜΟΙ

Πολὺς κόπος χρειάζεται γιὰ νὰ σηκωθῇ ἕνας τόπος, καὶ πολὺ μελάνη, καὶ πολὺ πεῖσμα ἀπὸ ἐκείνους ποὺ αἰσθάνονται τὴν ταπεινωσι ποὺ φέρει ἡ πνευματικὴ καθυστέρησις. Θάρρος ὅμως! «Ἐργασθῶμεν καὶ πάλιν ἐργασθῶμεν», ὅπως κάποτε ἔγραψε ὁ στρατηγὸς Κορωναῖος εἰς ἕνα λεύκωμα, ὅταν τοῦ ζήτησαν τὴ γνώμη του μὲ τὶ τρόπο θὰ ἠμποροῦσε ν' ἀναγεννηθῇ ἡ Ἑλλάς. Ἐργασθῶμεν λοιπὸν θῆ ἡ Ἑλλάς, καὶ οἱ νεώτεροι Τσιριγῶτες, καὶ ὅλοι ὅσοι ἀγαποῦν τὸ φῶς καὶ τὴν μάθησι, γιὰ νὰ βγοῦμε μιὰ ὥρα ἀρχίτερα ἀπὸ τὴν ταπεινωτικὴ καθυστέρησι ποὺ μᾶς δέρνει.

Ἀφορμὴ εἰς αὐτὰ μοῦδώκε ἕνα καλογραμμένο «Ὄνειρο» ἀπὸ τὸν κ. Ι. Α. Βενάρδο. Δίκηο ἔχει νὰ κάνῃ μιὰ κατὰ μέτωπο ἐπίθεσι γιὰ τὴν καθυστέρησί μας, ἴσως γιατί εἶνε στρατιωτικός. Σέχασε ὅμως ὅτι γιὰ τὸν Τσιριγώτη ἡ κυκλωτικὴ νίκη φέρνει καλύτερα ἀποτελέσματα. Καὶ τὰ παραδείγματα δὲν λείπουν. Ἰδοὺ ἕνα. Εἶνε πρόχειρο.

"Αν ζητήσῃς π.χ. χρήματα γιὰ σιάξῃς τὸ δρόμο τῆς Ἀγίας Μόνης, λίγοι καὶ λίγα θὰ σοῦ δώσουν. Καὶ τότε ἀλλάζεις μέθοδο. Ξεκινᾶς ἀπὸ τὴν Ἀγία Μόνη μὲ τέσσερις ἀνθρώπους ποὺ κρατοῦν τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, καὶ μὲ ἄλλους ἀκόμη γιὰ ν' ἀλλάσσουν εἰς τὸ δρόμο. Ἐμπρὸς τὰ ἐξαπτέρυγα μὲ τὰ παιδιά. Πίσω ὁ παπᾶς. Καὶ πέρνεις ὑβάρνα τὰ χωριά. Κύυυυριεεε! Ἐλέεεεησον! Καὶ οἱ πόρτες ἀνοίγουν, καὶ κισόμια ἐλαιόν ἀδειάζουν καὶ στάρι καὶ κριθάρι γεμίζουν τὰ ταγάρια τῆς Μονῆς, καὶ παραδάκια εἰς τὸ κουτὶ τῆς Παναγίας πέφτουν. Καὶ ὅλα αὐτὰ κάνουν δεκαεφτὰ ἑκατομμύρια καὶ φτειάχνεις τὸ δρόμο. Καὶ τὸ δρόμο τὸν ἔκαμε ἡ Παναγία καὶ ὄχι ἡ ἀντίληψις ὅτι γιὰ νὰ ἐξυπηρετηθῇ ὁ πολιτισμὸς ἑνὸς τόπου ὀφείλουν ὅλοι νὰ τὸν συνεργέσουν χωρὶς ἐξαιρέσεις.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὴ Μυρτιδιώτισσα. Πλῆθος Κυθηρίων συνεργέσουν τὸ ἵδρυμα ἀπὸ εὐλάβεια καὶ πίστι πρὸ τῆ Μεγαλόχαρη. Ἐδῶ ὅμως χρειάζεται κάποιο ἐρώτημα. Τί τὸ σοβαρὸ ἐκάμε ἡ Μονὴ αὐτὴ ἐπὶ ἕνα ὁλόκληρο αἰῶνα ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς της; Ἐλάχιστα πράγματα καὶ αὐτὰ ἀφορῶντα κυρίως τὰ κτίρια καὶ τὸν ἐξωραϊσμό της. Καὶ ὅμως θὰ ἠμποροῦσε πρὸ πολλοῦ νὰ εἶχε σπουδάσει ἕνα Τσιριγωτόπουλο θεολογία, καὶ νὰ τὸ κάμῃ ἡγούμενό της ποὺ νὰ ἠμπορῇ νὰ κηρύττῃ μὲ ἐπίγνωσι τῆς ἀποστολῆς του τὸν Θεῖον Λόγον, καὶ νὰ κάμῃ καὶ καμμιὰ βιβλιοθήκη, καὶ νὰ γίνῃ κέντρο μορφωτικὸ καὶ τῶν ἄλλων παπάδων μας ποὺ οἱ πελεῖτοι εἶνε καθυστερημένοι καὶ δεν ἠμποροῦν ἔξω ἀπὸ τὰ τυπικά των ν' ἀρθρώσουν λέξι. Θὰ ἠμποροῦσε ἀκόμη νὰ σπουδάσῃ ἕναν ἄλλον, ἐντόπιον καὶ αὐτόν, γιὰ νὰ γίνῃ Μητροπολίτης τῆς νήσου μας ὅπως εἴχαμε τὸ προνόμιο ἀπὸ τὴν Ἑνετοκρατία ἀκόμη, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν Ἀγγλοκρατία, νὰ χωμε ἀποκλειστικῶς Τσιριγῶτες δεσποτάδες καὶ ὄχι ξένους.

Καὶ αὐτὰ δὲν εἶναι πράγματα ποὺ ἠμποροῦν νὰ μείνουν εἰς τὴν σφαῖρα τοῦ «Ὀνείρου», ἀλλ' ἁπλὰ καὶ εὐκολοκάμοτα ἀρκεῖ νὰ βρεθοῦν οἱ κατάλληλοι ἄνθρωποι νὰ τὰ φτειάξουν. Καὶ ὁ Τσιριγώτης πληρώνει, καὶ δίνει τὶς λίρες του πληρώνει, καὶ δίνει τὶς λίρες του καὶ τὰ δακτυλίδια του στὴ Μυρτιδιώτισσα γιὰ τὸ τάξιμό του, γιὰ ν' διώτισσα γιὰ τὸ τάξιμό του, γιὰ ν' ἀντικρύσῃ παπάδες ἀμόρφωτους καὶ ἀτίκανους νὰ τοῦ ποῦν δυὸ λέξεις, καὶ νὰ τοῦ ἐξηγήσουν τὴν σημασίαν τῆς προσφερομένης θυσίας του.

Ὅλα λοιπὸν αὐτὰ δὲν εἶναι καθυστέρησις; Καὶ ὅμως γυρεύομε νὰ κάνωμε νοσοκομεῖα στὸ Τσιριγο! Νὰ θεραπεύωμε τὶς σωματικὲς πληγὲς καὶ ὄχι τὶς ἀρρώστειες τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος ποὺ εἶναι ἡ πληθὺ ἐπικίνδυνες. Ἂς κάμωμε ἐκεῖ τέλους κάτι τὸ σωστό, τὸ λογικό, τὸ εὔκολο νὰ πραγματοποιηθῇ, τὸ πλῆθι ἀποτελεσματικὸ γιὰ τὴν προδοῦό μας, τὸ σύγχρονο, τὸ πολιτισμένο. Διότι ὡς τώρα κυνηγοῦμε ὡς ἐπὶ τὸπλεῖστον χίμαιρες, καὶ κοντεύομε νὰ καταντήσωμε. Ἂν δὲν καταντήσαμε, Ἀβδηρίτες. Γιατὶ ἀβδηριτισμὸς εἶναι νὰ χτιζῇς βρύσες καὶ νερὸ νὰ μὴ ἔχῃς. Νὰ χῃς μοναστήρια καὶ καμπαναριὰ νὰ θαυμάζῃς, καὶ νὰ χῃς παπάδες ἀγράμματους. Νὰ χῃς γεωργικὲς σχολὲς καὶ γεωργικὰ μέγαρα, καὶ μαθητὲς νὰ μὴν ἔχῃς. Νὰ χῃς μώλους καὶ φανάρια νὰ μὴν ἔχουν. Νὰ σοῦ λέν. ὅτι ἔχεις πολιτισμὸ καὶ ὅτι εἶσαι φιλόξενος, καὶ ὅσοι ἔλθουν εἰς τὸν τόπο σου νὰ κοιμοῦνται εἰς τὸ ὕπαιθρο, καὶ ἄλλοι στὴν ἄμμο τῆς Ἀγίας Πελαγίας. Ἂν ἔχω ἄδικο συμπαθᾶτε με.

ΤΩΒΙΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΜΥΘΟΥ

Εἶνε καιρός, νομίζομεν, νὰ λεχθοῦν μερικὲς ἀλήθειες κατόπιν τῆς διακοπῆς τῆς ἐκδόσεως τοῦ Περιοδικοῦ «Κυθηραϊκὸς Κῆρυξ». Ὁ κ. Σαραντόπουλος δικαίως εἰς τὸν «θλιβερὸν πνευματικὸν ἀπολογισμόν του» ἐξεγείρεται διὰ τὴν ἔλλειψιν ὑποστηρίξεως τοῦ Περιοδικοῦ αὐτοῦ ἐκ μέρους τῶν Κυθηρίων. Νομίζομεν ὅμως ὅτι τοῦ διέφυγαν μερικὰ πράγματα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ τὰ ἀκούσουν οἱ συμπολῖται μας.

Ὁ κ. Σαραντόπουλος νομίζει ὅτι ἡ ἐπιστροφὴ φύλλων τοῦ «Κυθηραϊκοῦ Κήρυκος» πέρνει σοβαρὰς διαστάσεις, καὶ καταβιβάζει πολὺ χαμηλὰ τὸ πνευματικὸν καὶ ἐκπολιτιστικὸν ἐπίπεδον τοῦ Κυθηραϊκοῦ στοιχείου, καὶ μάλιστα ὅταν τὰ φύλλα αὐτὰ ἐπιστρέφονται «ἀπὸ τοὺς κατ' ἐξοχὴν πνευματικοὺς ἀνθρώπους ποὺ κατέχουν περίλαμπρον θέσιν μεταξὺ τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀπὸ συμπατριώτας εὑρισκομένους εἰς ἀνθηρὰν οἰκονομικὴν κατάστασιν οἵτινες καὶ ἀποτελοῦν τὴν ἡγετίδα ταξιν, καὶ πρωτοστατοῦν εἰς κάθε κίνησιν διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν Κυθηραϊκῶν προβλημάτων μὲ τὴν ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν συνδρομήν των».

"Ας ἴδωμεν, λοιπόν, ποῖοι Κυθήριοι εἶνε: «οἱ κατ' ἐξοχὴν πνευματικοὶ ἄνθρωποι ποὺ κατέχουν περίλαμπρον θέσιν μεταξὺ τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος», καὶ ποῖοι Κυθήριοι ἀποτελοῦν τὴν «ἡγετίδα τάξιν» καὶ «πρωτοστατοῦν εἰς κάθε κίνησιν διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν Κυθηραϊκῶν προβλημάτων». Πρὸ τούτου ὅμως πρέπει νὰ γνωρίζομεν πόσοι εἶνε οἱ Κυθήριοι τῶν Ἀθηνῶν τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Προκαστείων, καὶ τί οὗτοι ἀντιπροσωπεύουν εἰς τὰ γράμματα, τὰς τέχνας, τὰς ἐπιστήμας, τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν.

ΠΟΣΟΙ ΕΙΝΕ

Κατὰ ἕναν δημαγωγικὸν κατάλογον, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀκριβῆ, συνταχθέντα ἀπὸ ἐνδιαφερόμενον Κυθήριον πολιτευτὴν τῇ συνδρομῇ εἰδημόνων συμπολιτῶν μας, οἱ ὑπάρχοντες Κυθήριοι εἰς τὰς Ἀθήνας, τὸν Πειραιᾶ καὶ τὰ προάστεια, ἀνέρχονται εἰς ἑξακοσίους πενήκοντα εἰς τοὺς ὁποίους συμπεριλαμβάνονται καὶ εὐάριθμοι τσιριγοτόγαμβροι. "Ας δεχθῶμεν ἐν τούτοις ὅτι ὅλοι οἱ Κυθήριοι τῶν περιφερειῶν αὐτῶν ἀνέρχονται εἰς χιλίους. Ὁ μῦθος συνεκῶς περὶ χιλιάδων Κυθηρίων διαλύεται. Καὶ εἶναι φυσικὸν νὰ μὴν εἶναι πολλοὶ οἱ Κυθήριοι αὐτοὶ διότι ἐκλείστοι ἐξ' αὐτῶν μετηνάστευσαν, ἄλλοι δὲ ἀπεβίωσαν, τὰ δὲ παιδιὰ τῶν ὑπολειφθέντων, ὡς γεννηθέντα καὶ ἀνατραφέντα ἔξω τῶν Κυθήρων, ἀγνοοῦν τὸν τόπον καὶ τὴν ζωήν του.

Ὅτι δὲ δὲν ὑπάρχουν σήμερον πολλοὶ εἰς Ἀθήνας καὶ εἰς Πειραιᾶ Κυθήριοι τὸ μαρτυρεῖ καὶ τὸ γεγονός, ὅτι τὰ μέλη καὶ τῶν δύο Κυθηραϊκῶν σωματείων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἀμοῦ λαμβανόμενα, μόλις φθάνουν ἢ ὑπερβαίνουν κατὰ τι τὰ πεντακόσια τοιαῦτα. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ μελετᾶται ἡ συγχώνευσις τῶν δύο σωματείων ἀφοῦ μάλιστα ὑπάρχουν πολλὰ μέλη τὰ ὁποῖα ἀνήκουν καὶ εἰς τὰ δύο σωματεῖα. Αὐτοὶ λοιπὸν εἶναι οἱ Κυθήριοι τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς. Οὔτε δὲ βέβαια δύνανται νὰ θεωρηθοῦν Κυθήριοι οἱ ἐκ Σμύρνης πρόσφυγες, πλὴν ἐλαχίστων, διότι αὐτοὶ γνωρίζουν μόνον ὅτι προέρχονται ἀπὸ παπούδες καὶ γονεῖς Κυθηρίους καὶ οὐδὲν ἄλλο. Αὐτὸς λοιπὸν εἶναι ὁ Κυθηραϊκὸς κόσμος ποὺ ἔχει καὶ τοὺς «πνευματικοὺς ἀνθρώπους» καὶ ἐκείνους ποὺ ἀποτελοῦν, κατὰ τὸν κ. Σαραντόπουλον τὴν «ἡγετίδα τάξιν» τῶν Κυθηρίων. Περὶ τῶν ἐν τῇ νήσῳ Κυθηρίων παμμία μνεία δὲν γίνεται διότι ἐκεῖ κρατεῖ ἄλλη κατάστασις.

Η «ΗΓΕΤΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΤΑΞΙΣ»

"Ας ἴδωμεν τώρα τὴν: «ἡγετίδα πνευματικὴν τάξιν». Ἡγετίδα τάξιν ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ Κυθηραϊκοῦ πεδίου δὲν ἔχομεν ἀφοῦ δὲν ἔχομεν πνευματικὰ τῆς ἔργα. Ποῖοι εἶνε οἱ πνευματικοί μας ἡγέται; "Ας μᾶς τοὺς ὀνομάσουν γέ·αι; "Ας μᾶς τοὺς γνωρίζουν. Δέν φαντάζομεθα νὰ θεωροῦνται πνευματικοί μας ἡγέται οἱ Κυθήριοι οἱ ἀσχοληθέντες, ἢ ἀσχολούμενοι ἐρασιτεχνικῶς, μὲ ὀλίγην ποίησιν, ἢ ὀλίγην ἱστορίαν, ἢ μὲ τὴν ἔκδοσιν κανενὸς «Ἡμερολογίου». Πιθανὸν μεταξὺ τούτων νὰ διακρίνονται τινὲς καὶ νὰ ὑπόσχονται μίαν καλὴν ἐξέλιξιν, ἀλλὰ μὲ τοῦτο δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν καὶ «πνευματικοὶ ἡγέται». Γιὰ νὰ θεωρηθῇ κανεὶς πνευματικὸς ἡγέτης πρέπει νὰ καθιερωθῇ ὡς τοιοῦτος εἰς τὴν κοινὴν συνείδησιν, καὶ κατόπιν ἐμφανίσεως τῆς πνευματικῆς του ἐργασίας. Κοραῆδες συνεπῶς δὲν ἔχουν τὰ Κύθηρα.

Μόνον ἐπὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ πεδίου ἔχομεν διακριθέντας Κυθηρίους. Μέχρι δὲ πρό τινων ἐτῶν, γιὰ νὰ μὴ πάμε μακρύτερα, εἴχομεν τὸν μακαρίτην καθηγητὴν τῆς χειρουργικῆς Ἐμμ. Κονταλέοντα ὅστις ἐκτὸς τῶν ἰατρικῶν του γνώσεων, εἶχε καὶ ἄλλας ποικίλας ἐγκυκλοπαιδικὰς γνώσεις, καὶ ἔκφρασιν διανοουμένου, καὶ εὐχέρειαν λόγου, καὶ ποιητικὸν τάλαντον ὥστε νὰ διεκδικήσῃ τὸν τίτλον τοῦ «Κυθηρίου πνευματικοῦ ἡγέτου». Δὲν γνωρίζομεν δωμεάν ἐκτὸς τῶν καθαρῶς ἰατρικῶν ἔργων του ἀφῆκε καὶ τίποτε ἄλλα πνευματικὰ ἔργα.

Ἐκ τῶν ἐπιζώντων Κυθηρίων ἐπιστημόνων εἶνε οἱ κ. κ. Γεώργιος Θ. Φωτεινὸς καὶ Παν. Β. Φωτεινὸς καθηγηταὶ τῆς δερματολογίας τοῦ Ἐθνικοῦ μας Πανεπιστημίου, καὶ ὁ καθηγητὴς τῆς Νομικῆς κ. Γρ. Κασομάτης. Εἶνε δὲ γνωστὸν καὶ ἀναμφισβήτητον ὅτι καὶ οἱ δύο συμπολῖται καθηγητοὶ τῆς δερματολογίας διεκρίθησαν εἰς τὸν κλάδον των. Παρὰ ταῦτα ὅμως δὲν δύνανται καὶ νὰ θεωρηθοῦν πνευματικοί μας ἡγέται, διότι ἔξω τοῦ καθαρῶς ἰατρικοῦ καὶ ἐπιστημονικοῦ ἔργου των δὲν ἠσχολήθησαν οὔτε μὲ φιλολογίαν, οὔτε μὲ ποίησιν, οὔτε καὶ γνωρίζομεν κανένα πνευματικὸν ἔργον των σχέσιν ἔχον μὲ τὰ Κύθηρα καὶ τὰ πνευματικὰ ἢ ἄλλα προβλήματά των.

Η «ΗΓΕΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΑΞΙΣ»

"Ας ἴδωμεν τώρα ποία εἶνε ἡ ἄλλη: «Ἡγέτις τάξις» ἤτις «ἔχει ἀνθηρὰν οἰκονομικὴν κατάστασιν, καὶ πρωτοστατεῖ εἰς τὴν λύσιν τῶν κυθηραϊκῶν προβλημάτων μὲ τὴν ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν συμβολήν της».

Εἰς τὴν τάξιν αὐτὴν ποίους Κυθηρίους θέλει ὁ κ. Σαραντόπουλος νὰ κατατάξωμεν; Τὸν κ. Δηλαβέρην μήπως; «Ἀλλ' ὁ κ. Δηλοβέρης πατέρα μόνον εἶχε Κυθήριον. Ὁ ἴδιος ἐγεννήθη εἰς Πειραιᾶ, εἶνε δημότης Πειραιῶς, ἐπι-

ΚΥΘΗΡΑΪΚΗ ΣΑΤΥΡΑ

ΕΛΑ ΠΑΤΡΙΩΤΗ....

Ὅπως γίνεται εὐκόλως ἀντιληπτόν, οἱ κατωτέρω στίχοι ἀπευθύνονται μόνον εἰς ἐκείνους ποὺ ἀπέφυγαν νὰ ὑπηρετήσουν τὴν Πατρίδα των.

Ὁ διάβολος μὲ ἀσκουντᾶ
καὶ θὰ τὸ δικηπρύξω
πῶς τοὺς Τσιριγῶτες ποῦφυγαν
θὰ τοὺς ἀποκηρύξω!
Ἀκοῦς ἐκεῖ μπρὲ μάτια μου
δρόμο γι' ἄλλου νὰ περνοῦν
καὶ μόλις κάμουν τάλλαρα!
τραγοῦδια νὰ μᾶς στέρνουν!

Ἀκοῦστε ἕνας τί λαλεῖ
καὶ τί πεθεῖ νὰ κανῇ
καὶ πῶς στὲν τόπο εὔχεται
νὰ ἔλθῃ νὰ πεθανῇ!

. . . . . .

«Μὰ ἐλπίζω νἄρθῃ ἡ στιγμὴ
ἡ ὥρα

σκέπτεται ἐνίοτε τὰ Κύθηρα διὰ κομματικοὺς καὶ πολιτικοὺς λόγους, καὶ συντρέχει εἰς μερικὰς ἀνάγκας τῆς νήσου μας. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει καὶ ὅτι : «ἐπέλυσε τὰ Κυθηραϊκὰ προβλήματα μὲ τὴν συμβολήν του» διότι οὐδέποτε ἠσχολήθη μὲ τὰ προβλήματα αὐτά. Τώρα ποῖοι εἶνε οἱ ἄλλοι Κυθήριοι ποὺ εὑρίσκονται εἰς «ἀνθηρὰν οἰκονομικὴν κατάστασιν»; Οἱ δικηγόροι μας μήπως ; Οἱ γιατροί μας. Οἱ ἔμποροί μας ; Οἱ βιομήχανοίμας ; Παλαιότερα εἴχαμε μερικοὺς, γιατροὺς, καὶ ἐμπόρους καὶ ἐπιχειρηματίας κλπ. ὅπως τὸν Ἰατρὸ Βαλέριο Στάη, τὸν Καστρίσο, τὸν Μανέα, τὸν Κορωναῖο καὶ ἄλλους τινάς, εἰς δὲ τὰς Ἀθήνας τὸν Μαγγιῶρο, τοὺς Στρατηγούς, τὸν Σ. Στάθη, τὸν Καψάνη, τὸν Τσαμπρά, τοὺς Τριφύλληδες καὶ τινας ἀκόμη τῶν ὁποίων ὅμως τὰ παιδιὰ ἄλλα μὲν οὐδόλως γνωρίζουν τὰ Κύθηρα, ἄλλα δὲ πιθανὸν νὰ ἐπεσκέφθησαν αὐτὰ μὲ καμμίαν ἐκδρομὴν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Μυρτιδιωτίσσης. Ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν ποῖοι εἶνε οἱ εὑρισκόμενοι εἰς «ἀνθηρὰν οἰκονομικὴν κατάστασιν»; Πιθανὸν τινὲς τῶν ἰατρῶν μας, τῶν δικηγόρων μας, τῶν ἐμπόρων μας, τῶν μικροβιομηχάνων μας νὰ ἐδημιούργησαν μίαν οἰκονομικὴν ἄνεσιν καὶ κανένα σπίτι ἀπὸ σκληρὰν καὶ μακρὰν ἐργασίαν κατὰ τὰς ἡρέμους ἐν Ἑλλάδι περιόδους, ἢ καὶ τινες νεώτεροι νὰ ἐσχημάτισαν ἐκ τῶν πολεμικῶν περιστάσεων περιουσίαν τινά, ἀλλ' ὅλοι αὐτοὶ ἀνήκουν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν βιοπαλαιστῶν οἵτινες προσπαθοῦν ν' ἀντεπεξέλθουν εἰς τὰς δυσχερείας τῆς σημερινῆς ζωῆς, ὅπως ὅλοιοἱ Ἕλληνες.

Ὡς λοιπὸν καθίσταται δῆλον δὲν ἔχομεν ἡμεῖς οἱ Κυθήριοι, ὅπως ἔχουν π. χ. οἱ Κεφαλλῆνες, οἱ Ἄνδριοι, οἱ Ἰθακήσιοι, τόσον πλουσίους ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ συμπολίτας διὰ ν' ἀποτελέσουν «ἡγέτιδα οἰκονομικὴν τάξιν», ἀλλὰ βιοπαλαιστάς, ἐργατικοὺς καὶ οἰκονόμους συμπολίτας οἱ ὁποῖοι κάθε τόσο, δίδουν καὶ ἀπὸ λίγα χρήματα γιὰ τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην μικροανάγκην τῆς νήσου μας. Καὶ αὐτὸ εἶνε ὅλο ! Διὰ τοῦτο καὶ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ὁ τόπος μας ἔχει, εἶνε ἔργον τῶν πολλῶν ποὺ δίδουν ὀλίγα. Ἐξαίρεσιν ἀπετέλεσεν ὁ Δημ. Πατρίκιος, ἀλλὰ καὶ οὐτὸς ὡρμήθη ἐξ ἐσφαλμένων ὑπολογισμῶν καὶ κακῶν εἰσηγήσεων διὰ τὴν δημιουργίαν τῆς ἐν Καραβᾷ Γεωργικῆς Σχολῆς του, ἥτις κατέστη διὰ τοῦτο νεκρὸν ἤδη ἔργον.

●

ΟΥΤΕ ΤΗΝ ΜΙΑΝ ΟΥΤΕ ΤΗΝ ΑΛΛΗΝ

Δὲν ἔχομεν λοιπὸν οὔτε «πνευματικὴν» οὔτε «οἰκονομικὴν» ἡγέτιδα τάξιν ἡμεῖς οἱ Κυθήριοι. Ἐὰν εἴχαμε ἡγέτιδα «πνευματικὴν» τάξιν θὰ εἶχε καλλιέργηθῆ καταλλήλως καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ κυθηραϊκοῦ λαοῦ, καὶ δὲν θὰ ἐπέστρεφε βέβαια τὰ περιοδικά του καὶ τὰς ἐφημερίδας του, ἢ τοὐλάχιστον θὰ ἐγνώριζε νὰ κάνῃ κάποια ἐπιλογὴ τούτων. Ἐὰν εἶχαμε ἡγέτιδα «οἰκονομικὴν τάξιν» πρὸ πολλοῦ θὰ εἴχαμε ἕνα παληοβάπορο καὶ δὲν θὰ ταλαιπωρούμεθα μὲ τοὺς «σκυλοπνίχτες» ! Ἂς ἀφήσωμεν λοιπὸν ὅλους αὐτοὺς τοὺς μύθους καὶ ἂς παραδεχθῶμεν, χωρὶς ἐντροπήν, ὅτι ἡμεῖς οἱ Κυθήριοι εἴμεθα οἱ πλέον καθυστερημένοι νησιῶτες. Καὶ κατὰ τοῦτο συμφωνοῦμε μὲ τὸν κ. Σαραντόπουλον.

Τὴν καθυστέρησιν αὐτὴν εἶχον ὑπ' ὄψει των καὶ ὡρισμένοι κατὰ τὸ παρελθὸν συμπολῖται μας, οἵτινες καὶ ἐπεδίωξαν νὰ τὴν βελτιώσουν διὰ τῆς ἐκδόσεως περιοδικῶν κυθηραϊκῶν ἐφημερίδων. Ὅλοι των ὅμως ἐναυάγησαν, διότι οὐδεὶς τοὺς ὑποστήριξε. Καὶ ἦσαν τότε εἰς καλὴν οἰκονομικὴν θέσιν οἱ Κυθήριοι νὰ τοὺς ὑποστηρίξουν. Ὁ μακαρίτης Διονύσιος Ἀλβανάκης, ἕνας ἀληθινὸς διανοούμενος Κυθήριος, συγγραφεύς, δημοσιογράφος καὶ ἱστοριοδίφης, ὁ ὁποῖος μᾶς χάρισε τὰς δύο συντόμους ἀλλὰ πολυτίμους Κυθηραϊκὰς ἐπετηρίδας του, καὶ διαφόρους ἱστορίας Μοναστηριῶν τῆς Ἑλλάδος, πέθανε σὰν σκόλος κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὴν πεῖνα μέσα σὲ μιὰ τρώγλη, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὑπῆρχον Κυθήριοι δημιουργήσαντες καλὰς περιουσίας διὰ τῆς ὑποστηρίξεως τῆς πολιτικῆς φαυλοκρατίας, οἱ ὁποῖοι παρεκλήθησαν νὰ τὸν βοηθήσουν καὶ ἠρνήθησαν !

Εἶνε παληὰ κατάρα τῶν Κυθηρίων νὰ μὴν ὑποστηρίζουν τοὺς ὀλίγους ἐκείνους συμπολίτας των ποὺ ἔδειξαν ἢ δείχνουν διάθεσιν εἰς τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν. Σήμερον ἔχομεν μίαν **μεγάλην ποιητικὴν διάνοιαν**, τὸν Παναγιώτην Τριφύλλην ἢ Φύλλην. Ποῖος τὸν ἐσυλλογίσθη ; Ἐκινδύνευσε νὰ πάθῃ φυλακή, διότι δὲν ἠμπόρεσε νὰ πληρώσῃ ἐμπροθέσμως τὰ χρέη ποὺ ἔκανε γιὰ νὰ δημοσιεύσῃ τὰ ποιήματά του τὰ ὁποῖα ἐν τούτοις ἀποτελοῦν καὶ δόξαν καὶ τιμὴν γιὰ τὰ Κύθηρα. Θὰ εἴχαμε καὶ πλεῖστα ἄλλα παραδείγματα ν' ἀναφέρωμεν, καὶ ἀκόμη ἕνα σπουδαιότατον καὶ σχετικὸν πρὸς τ' ἀνωτέρω γεγονός, διὰ ν' ἀποδείξωμεν εἰς ποίαν χαμηλὴν κατάστασιν εὑρίσκεται ἡ Κυθηραϊκὴ ἀντίληψις, ἐὰν λόγοι χώρου δὲν μᾶς ἐμπόδιζον. Διότι στῆλαι ὁλόκληροι τῆς «Φωνῆς» δὲν θὰ ἐπήρκουν διὰ τοῦτο. Θὰ ὁμιλήσωμεν ὅμως κάποτε καὶ περὶ αὐτοῦ ἐκτενέστατα ὅταν ἔλθῃ ἡ κατάλληλος ὥρα.

●

Η ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΟΥ "Κ. ΚΗΡΥΚΟΣ,,

Ἡ διακοπὴ τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Κυθηραϊκοῦ Κήρυκος» ἐλλείψει οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἀποτελεῖ θλιβερώτατον φαινόμενον εἰς τὸν κυθηραϊκὸν ὁρίζοντα. Τὴν ἔλλειψιν δὲ τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ τὴν αἰσθάνονται περισσότερον οἱ γνωρίζοντες ποῖα πολύτιμα πνευματικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ ἀριστουργήματα τοῦ παρελθόντος περικλείει ἡ νῆσος μας τὰ ὁποῖα, ἐὰν ἤρχοντο διὰ τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ φῶς, θὰ καθίστων ὑπερήφανον κάθε Κυθήριον. Ἐξ ἴσου θλίβονται καὶ ὅσοι ἤλπισαν ὅτι εἰς τὰς στήλας τοῦ περιοδικοῦ θὰ συνεκεντροῦτο κάθε Κυθηραϊκὴ πνευματικὴ ἐκδήλωσις, καὶ οἱ νέοι κυθήριοι θὰ εὕρισκον μίαν ἐνθάρρυνσιν καὶ μίαν εἰλικρινῆ ὑποστήριξιν εἰς τὰς πνευματικὰς καὶ καλλιτεχνικὰς ροπάς των, Νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ κατοστῇ δυνατὴ ἡ συνέχεια τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Κ. Κήρυκος» ; Τὸ εὐχόμεθα ὁλοψύχως, καὶ προσκαλοῦμεν πάντα Κυθήριον σεβόμενον τὴν ὑπόληψιν τοῦ τόπου του, νὰ συντελέσῃ εἰς τοῦτο.

●

ΧΑΡΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Τὸ καθαρὸν χρηματικὸν ποσὸν τὸ ὁποῖον θὰ προκύψῃ ἐξέκποιήσεως τοῦ εἰς τὴν κοινότητα Κυθήρων εὑρισκομένου αὐτοκινήτου, θὰ κατανεμηθῇ κατ' ἴσον ποσὸν εἰς τὰς κοινότητας. Κατόπιν τούτου θὰ λυθοῦν ὅλα τὰ οἰκονομικὰ προβλήματα τῶν κοινοτήτων. Περίεργον ὅμως ! Πῶς δὲν πέρνει τὸ ποσὸν αὐτὸ νὰ τὸ «συντονίσῃ» καλύτερα ὁ κ. Στάης ; Εὐτυχισμένος τέλος πάντων τόπος τὰ Κύθηρα !

●

ΕΠΑΝΕΡΧΟΜΕΘΑ

Ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ ζήτημα τῆς ταχυτέρας ἐπισκευῆς τῆς ὁδοῦ Ποταμοῦ—Ἀγίας Πελαγίας διὰ τὴν ὁποίαν οἱ κάτοικοι Ποταμοῦ καὶ οἱ ὁδηγοὶ καὶ ἰδιοκτῆται αὐτοκινήτων ἀπηύθυναν σχετικὴν ἀναφορὰν πρὸς τοὺς ἁρμοδίους. Ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ δὲν εἶνε ἀπὸ ἐκείνες ποὺ πέρνουν ἀναβολήν. Πρὶν ἢ θρηνήσωμεν θύματα ἐξ αὐτοκινήτων, ἀνάγκη οἱ βουλευταὶ τῆς νήσου νὰ κινηθοῦν δραστηρίως, ὁ δὲ κ. Ὑπουργὸς τῆς συγκοινωνίας νὰ χορηγήσῃ ταχέως τὴν ἀναγκαίαν πίστωσιν διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς ὁδοῦ αὐτῆς.

●

ΠΕΡΙΒΟΛΙΟΝ

Εἰς τὸν Ποταμὸν συνῆλθε τὸ Συμβούλιον τοῦ «Συντονιστικοῦ ὀργάνου», καὶ ἔκαμε ἕνα πρακτικὸν συνεδριάσεως γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὰ Κυθηραϊκὰ σωματεῖα Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς γιὰ μιὰ ἔκκλησι ποὺ αὐτὰ ἔστειλαν πρὸς τοὺς Κυθηρίους ὑπὲρ αὐτοῦ. Εἰς τὸ πρακτικὸν αὐτὸ ἀναφέρεται ὅτι ἡ «Ἵδρυσις τοῦ Π. Σ. Κ. Ε., ποὺ ὑπενθυμίζει ὀλίγον τὴν Περσικὴν λέξιν ΠΕΣΚΕΣ, ἐκρίθη ἀναγκαία, «διὰ νὰ δύνανται οἱ μακρὰν τῆς νήσου διαβιοῦντες Κυθήριοι νὰ συνενοοῦνται μὲ τοὺς κατοίκους τῆς νήσου, καὶ νὰ λαμβάνουν γνῶσιν τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς» !

Ἐξευτελιστικώτερον ἔγγραφον ὅπως αὐτό, προσβάλλον τὴν νοημοσύνην τῶν ἔξω Κυθηρίων ποτὲ δὲν ἐγράφη. Τί ἔχει νὰ πῇ ὅτι ἱδρύθη τὸ «ὄργανον» αὐτὸ ὥστε δι' αὐτοῦ νὰ συνενοοῦνται οἱ ἔξω κυθήριοι μὲ τοὺς κατοίκους τῆς νήσου γιὰ τὰς ἀνάγκας των ; Ἀλλ' οἱ Τσιριγῶτες τῆς νήσου ἔχουν ἀνθρώπους νὰ πληροφορήσουν, καὶ τοὺς πληροφοροῦν τοὺς ἔξω συμπολίτας των, ποίας ἀνάγκας ἔχει ἡ νῆσος των. Ἔχουν τοὺς βουλευτάς των, τοὺς κοινοτάρχας των, τὰς ἐφημερίδας των, καὶ τοὺς συγγενεῖς των. Κι' οἱ κυθήριοι τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀπέδειξαν ἀπειράκις ἀν γνωρίζουν ἢ ὄχι τί γίνεται, καὶ τί θέλει τὸ νησί τους.

●

ΚΑΙ ΚΥΝΗΓΙΟΝ

Τὸ ἀνωτέρω ὅμως αὐτὸ ἔγγραφον τοῦ κ. ΠΕΣΚΕΣΙ προχωρεῖ καὶ περαιτέρω. «Ἡ ἔκκλησις αὐτὴ—τῶν κυθηραϊκῶν δηλαδὴ σωματείων—τονώνει ἡμᾶς εἰς ἐντονωτέραν δρᾶσιν πρὸς **καταπολέμησιν** τῶν ἀναγκῶν τὰς ὁποίας ὁ πόλεμος καὶ ἡ ἀνταρσία μᾶς ἐδημιούργησαν εἰς τὴν μικρὰν μὲν ἀλλ' ὡραίαν νῆσον μας».

Μὲ ἄλλους λόγους ὁ κ. Στάης καὶ ἡ παρέα του θὰ πάρουν τὰ τουφέκια καὶ θὰ βγοῦν εἰς τὸ κυνήγι. Καὶ ὅπου βροῦν μιὰ **ἀνάγκη** τῆς νήσου, θὰ τὴν περνοῦν γιὰ ὀρτύκι, καὶ μπάμ καὶ κάτω. Καὶ ὅταν σκοτωθοῦν ὅλαι αἱ ἀνάγκαι, θ' ἀναπνεύσουν καὶ οἱ τσιριγῶτες ἀπὸ τοὺς ἐφιάλτας των !

Ἀλλὰ κ. Στάη, αἱ ἀνάγκαι, νομίζομεν δὲν **τουφεκίζονται**, ἀλλὰ **θεραπεύονται**. Διότι ὅταν σκοτώνῃς τὴν ἀνάγκη, σκοτώνεις καὶ κάθε ἀνθρωπίνη πρόοδον. Ἀλλ' ὁ κ. Στάης, ποὺ ἔχει καὶ τὴν ὑπογραφὴ του εἰς τὸ ἱστορικὸ αὐτὸ ντοκουμέντο, εἶνε ἰατρός, καὶ συγχωρεῖται νὰ... τουφεκίζῃ τὰς ἀνάγκας !

Δὲν ἐτελειώσαμεν ὅμως ἀκόμη. «Ὁ πόλεμος, λέει τὸ ντοκουμέντο, καὶ ἡ ἀνταρσία, ἐδημιούργησαν τὰς ἀνάγκας ποὺ θέλει νὰ τουφεκίσῃ ὁ κ. Στάης, εἰς τὸ νησί μας». Παρακαλεῖται θερμῶς ὁ κ. Στάης καὶ ἡ παρέα του νὰ μᾶς ἀναφέρουν **συγκεκριμένως ποίας** νέας ἀνάγκας ἐδημιούργησεν εἰς τὸ Τσιρίγο ἡ ἀνταρσία καὶ ὁ πόλεμος; Μήπως τὰς ἀνάγκας τῶν δρόμων, τῶν λιμένων, τῆς φτώχειας, τῆς μεταναστεύσεως τοῦ τόπου κλπ. κλπ. τὰ αἰώνια καὶ πασίγνωστα πράγματα ;

Ὁ πόλεμος, κ. Στάη, δὲν ἐδημιούργησε προβλήματα εἰς τὸ Τσιρίγο. Σπίτια ἀπὸ τὴν ἀνταρσία δὲν γκρεμίσθηκαν. Οἰκογένειες δὲν ἐξετοπίσθηκαν. Παιδιὰ δὲν ἀπήχθησαν. Ἀνταρτοπλήκτους δὲν ἔχομεν. Οἱ δρόμοι μας βέβαια χάλασαν, ἀλλ' αὐτὸ εἶνε παμπαλαία ἀρρώστεια των κατὰ καιροὺς θεραπευομένη, τὴν ὁποίαν γνωρίζουν οἱ κυθήριοι. Τὰ σχολεῖα μας ἔχουν ἐλλείψεις, ἀλλ' ἀπ' αὐτὰ σεῖς εἰσθε εὐχαριστημένος. Δὲν εἶνε πολὺς καιρὸς ποὺ γράφατε, ὅτι ἂν θέλουν οἱ τσιριγῶτες Ἀθηνῶν—Πειραιῶς νὰ μάθουν τὰ παιδιά τους γράμματα πρέπει νὰ τὰ στείλουν εἰς τὸ Τσιρίγο ! Ἡ συγκοινωνία μας βέβαια χωλαίνει. Ἀλλ' ἀπὸ ποίας ἐποχῆς δὲν ἐχώλαινε ; Λιμάνια βέβαια δὲν ἔχομε. Ἀλλ' ἀπὸ ποίας ἐποχῆς ἔπαυσε νὰ καταβάλλεται προσπάθεια γιὰ ν' ἀποκτήσωμε ; Τὸ ἴδιο μπορεῖ νὰ λεχθῇ καὶ δι' ὅλας τὰς ἄλλας ἀνάγκας διὰ τὰς ὁποίας κάποτε ἐνδιεφέρθησαν οἱ ἀπανταχοῦ κυθήριοι. Πρὸς ποίους λοιπόν, κ. Στάη, ἀπευθύνετε τὰς ἱερεμιάδας σας καὶ τὰς πομφόλυγάς σας ; Εἶναι κρῖμα νὰ παραπλανῶνται οἱ κυθήριοι, καὶ νὰ πιστεύουν ὅτι μὲ «Συντονιστικὰ ὄργανα» καὶ δὲν γνωρίζομεν τί ἄλλο, θὰ σωθῇ ὁ τόπος μας. Νομίζομεν ὅτι ἄλλα εἶνε τὰ μέσα γιὰ τὴ σωτηρία.

●

ΑΠΡΕΠΕΙΕΣ

Αἱ ἀστυνομικαὶ ἀρχαὶ τῆς νήσου μας ἀπηγόρευσαν εἰς τοὺς πολυπληθεῖς προσκυνητὰς τῆς Ἁγίας Μόνης κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Σωτῆρος τῆς 6ης Αὐγούστου, τὸν καθιερωμένον χορὸν μὲ τὸ ὀρθὸν δικοιολογητικόν, ὅτι δὲν ἦτο πρέπον ὅταν τὰ παιδιὰ τῶν Κυθηρίων φονεύονται εἰς τὰ βουνὰ τῆς Πίνδου διὰ τὴν ωωτηρίαν τῆς πατρίδος, νὰ χορεύουν οἱ συμπολῖται των. Καὶ ὁ κόσμος τότε ἐπειθάρχισε καὶ συνεφώνησε εἰς τοῦτο, καὶ δὲν ἐχόρεψε, ἀλλὰ προσηυχήθη ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τῶν φονευθέντων.

Δὲν συνέβη ὅμως τὸ ἴδιο κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Παναγίας τὴν 15 Αὐγούστου εἰς τὰ Μυρτίδια. Αἱ αὐταὶ ἀστυνομικαὶ ἀρχαὶ ἐπέτρεψαν ἐκεῖ τὸν χορὸν μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς προτεραίας μὲ τὴν ἀκόλουθον, ὡς ἀνεγνώσαμεν, φαιδρὰν δικαιολογίαν: «Ἵνα οὕτω διὰ τῆς παραμονῆς ἀριθμοῦ προσκυνητῶν εἰς τὸν χορόν, καταστῇ δυνατὴ ἡ στέγασις τῶν ὑπολοίπων εἰς τοὺς ξενῶνας, κελλία, ἡγουμενεῖον καὶ λοιποὺς ἐστεγασμένους χώρους»!

Πρωτότυπος ἀληθινὰ πρόφασις διὰ τὴν στέγασιν προσκηνητῶν! «Πήγαινε δηλαδὴ νὰ χορεύῃς ὅλη τὴ νύχτα γιατὶ δὲν ἔχει κρεβάτι νὰ κοιμηθῇς, οὔτε ἐστεγασμένους χώρους νὰ ξαπλώσῃς»!

Διὰ τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας τοῦ χοροῦ εἰς τοὺς προσκυνητὰς τῶν Μυρτιδίων αἱ ἀστυνομικαὶ ἀρχαὶ παρέσχον ὄχι μόνον τὴν ἐντύπωσιν τῆς μεροληψίας των, ἀλλὰ καὶ τῆς συνεργασίας των εἰς μίαν πρᾶξιν τὴν ὁποίαν ἀποδοκιμάζει ἡ ὑγιὴς κυθηραϊκὴ συνείδησις. Ὅταν τὸ αἷμα τόσων Κυθηρίων νέων ρέει ἄφθονως, καὶ καθ' ἑκάστην ἀναγγέλονται νέα τῶν συμμορίτων θύματα, οἱ ἄνθρωποι δὲν χορεύουν.

●

ΤΙ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ

Ἀλλὰ τί ἔπρεπε λοιπὸν νὰ γίνῃ εἰς τὴν περίστασιν αὐτήν, ὅπως θὰ ἠρώτα ἴσως κανείς. Θὰ ἔπρεπεν, ἀπαντῶμεν, ἡ Διαχειριστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Μονῆς ἡ ὁποία, κατὰ τὴν δημοσιευθεῖσαν ἀνταπόκρισιν, «παρηκολούθει τὰς εἰσπράξεις τοῦ χοροῦ», νὰ εἶχε ἐπίγνωσιν τῶν περιστάσεων τὰς ὁποίας διερχόμεθα, καὶ νὰ εἶχε φροντίσει, καὶ εἶχε ὅλον τὸν καιρὸν γι' αὐτό, νὰ ὀργανώσῃ ἕνα μνημόσυνον πρὸ τῆς εἰκόνος τῆς Μυρτιδιωτίσσης ὑπὲρ τῶν γενναίως πεσόντων παλληκαριῶν τῆς νήσου μας εἰς τὸ ὁποῖον, θὰ ὠφειλε νὰ καλέσῃ τὸν Ἱερέα Παχουντάκην, καὶ ὅλους τοὺς πονεμένους γονεῖς τῶν φονευθέντων στρατιωτῶν μας. Κατὰ τὸ μνημόσυνον αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκφωνηθῇ κατάλληλος λόγος πρὸς ἔξαρσιν τῆς θυσίας τῶν φονευθέντων, καὶ κατόπιν ἠμποροῦσε νὰ γίνῃ καὶ ἕνας ἔρανος μεταξὺ τῶν προσκυνητῶν ὑπὲρ τῶν ἀνταρτοπλήκτων χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ παρακολουθῇ χοροὺς γιὰ νὰ μαζέψῃ 231.200δραχμὲς γι' αὐτούς, καὶ νὰ καταντίσουν οἱ χοροὶ αὐτοί, χοροὶ τοῦ χυνομένου αἵματος ! Ἀλλ' οὔτε καὶ ἀνάγκην κἂν εἶχεν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ χρησιμοποιήσῃ ἕνα τέτοιον τρόπον πρὸς δεκαρολογίαν, ὅταν εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν της τὸ ταμεῖον τῆς Μονῆς ἀπὸ τὸ ὁποῖον εὐχερῶς θὰ ἠμποροῦσε νὰ δώσῃ ἕνα ποσὸν γιὰ τοὺς ἀνταρτοπλήκτους, ἀφοῦ ἠμπορεῖ ἀνεξέλεγκτα νὰ σκορπᾷ χρήματα 200.000 δραχμῶν γιὰ βραβεῖα ἐπιμελείας Γυμνασιοπαίδων! Ποῖος ὅμως νὰ ἐλέγξῃ γιὰ ὅλα αὐτὰ καὶ ἀστυνομικὰς ἀρχὰς, καὶ Ἐπιτροπὴν Μυρτιδίων, καὶ νὰ ψέξῃ καὶ τὸν παραστάντα εἰς τὸν χορόν, καὶ ἐκφωνοῦντα πολιτικοὺς λόγους ἐν μέσῳ τῶν ὀγκανισμῶν—διότι αὐτὸ καὶ συνέβη—τῶν γαϊδάρων τῶν προσκυνητῶν, βουλευτὴν τῆς νήσου; Κανεὶς δυστυχῶς. Καὶ ὄχι μόνον ἔλειψεν ὁ ἔλεγχος, ἀλλ' ἐφθάσαμεν καὶ εἰς τὸ κατάντημα νὰ βλέπωμεν τὰς διαπραττομένας μωρίας νὰ ἐξαίρωνται, τὰ πραγματικὰ καὶ ἀληθῆ γεγονότα νὰ διοστρέφωνται, τὰς ἀπρεπείας νὰ συγκαλύπτωνται, καὶ πρόσωπα ἀσήμαντα δι' ἀσημάντους πράξεις των νὰ ἐκθειάζωνται.

●

ΚΑΙ «ΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ»

Ἡ περὶ τῆς πανηγύρεως τῶν Μυρτιδίων «ἀνταπόκρισις» λέγει ὅτι : «πάντες ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Μονῆς Μυρτιδίων μὲ τὰς καλυτέρας ἐντυπώσεις, ἰδίᾳ δὲ οἱ ξένοι ἐπισκέπται ἀφοῦ περασαν πρῶτα ἀπὸ τὸ Ἡγουμενεῖον ὅπου τοὺς κέρασαν καφὲ κατὰ τὸ καθιερωνον παλαιὸν ἔθιμον».

Ἀλλοίμονον ! Καλαὶ ἐντυπώσεις ἀπὸ παραλείψεις διὰ τὰς ὁποίας θὰ ἔπρεπε νὰ ἐντρεπώμεθα. Δὲν εἴμεθα Πουριτανοί. Πιστεύομεν ὅμως βαθυτατα εἰς τὴν ἰδέαν τῆς Πατρίδος καὶ μάλιστα ὅταν ἡ Πατρὶς αὐτὴ λέγεται ΕΛΛΑΣ ὥστε νὰ μὴ παραλείπωμεν καμμίαν εὔθετον περιστασιν διανὰ τὴν ὑπηρετησωμεν. Διὰ τοῦτο καὶ λυπούμεθα διότι δὲν παρευρέθημεν εἰς τὰ Μυρτίδια εἰς τὰ ὁποῖα παρεσχέθη λίαν εὔθετος περίστασις, νὰ ὑπηρετηθῇ καὶ νὰ τιμηθῇ ἡ ἔννοια αὐτὴ τῆς Πατρίδος, ὥστε νὰ φύγουν καὶ οἱ προσκυνηταὶ μὲ τὰς καλυτέρας γι' αὐτὴν ἐντυπώσεις, καὶ ὄχι βέβαια μὲ ἐντυπώσεις ἀπὸ χορους καὶ βιολιά, καὶ καφέδες καὶ ἀουναρτήτους πολιτικοὺς λόγους !

●

ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΟΥΝ

Πληροφορούμεθα τὴν τελευταίαν στιγμὴν, ὅτι καλοῦνται διάφοροι εἰς τὴν νῆσον συμπολῖται μας, νὰ συνεισφέρουν χιλιας δραχμὰς μηνιαίως εἰς τὸ «Συντονιστικὸν ὄργανον» τοῦ κ. Στάη, καὶ ὅτι ὅσοι ἀρνοῦνται νὰ συνεισφέρουν χαρακτηρίζονται ὡς κουμμουνισταί!!!

Ἐφιστῶμεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν προσοχὴν πρῶτον τῆς Κυβερνήσεως, καὶ δεύτερον τῆς Ἀστυνομίας Κυθήρων. Ἐὰν οἱ ἐκβιασμοὶ αὐτοί, διὰ τῶν ὁποίων προσλαμβάνει πλέον πολιτικὸν χαρακτῆρα ἡ μωρὰ ἐπινόησις τοῦ «Συντονιστικοῦ ὀργάνου» τοῦ κ. Στάη συνεχισθῇ, θὰ εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καταφύγωμὲν εἰς τὴν Δικαιοσύνην. Ἄλλως τε ἡ ἐκβιαστικὴ αὐτὴ εἰσφορὰ ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐνισχύσεως τάχα τοῦ τόπου, ἀποτελεῖ ἔρανον ἀπαγορευόμενον ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας τοῦ Κράτους. Καὶ τοιαύτη ἄδεια δὲν ὑφίσταται ὡς γνωρίζομεν. Δὲν ἀρκεῖ δὲ ἕνα ἄρθρον ἐνὸς οἱονδήποτε καταστατικοῦ νὰ ἐπιβάλῃ τοιαύτας φορολογίας.

Διευθύνσεις ὑπευθύνων
Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 § 1
τοῦ Α. Ν. 1092)1938
ΠΑΝ. Κ. ΤΣΙΤΣΙΛΙΑΣ
ὁδ. Μηθύμνης 27β ἐν Ἀθήναις(8)

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου
Σακελλίου — Ναυσρίνου 19

ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟΝ
ΜΙΧΑΗΛ ΠΙΤΕΛΟΥ
(ἀφιχθέντος ἐξ Ἀθηνῶν) καὶ τοῦ κ. Παναγ. Ἱερέως Παχουντάκη, ἐπανήρχισεν
ΕΝ ΠΟΤΑΜΩ
ἡ λειτουργία τοῦ πρώην φούρνου Καβιέρη ἀνακαινισθέντος τελείως.
Δεχόμεθα παραγγελίας, ὡς καὶ ψηστικὰ κλπ.
Ἄρτος καθ' ἑκάστην ἐξαιρετικῆς ποιότητος.

ΕΜΠΟΡΟΡΑΦΕΙΟΝ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΠΑΝΕΛΗ
ΕΝ ΠΟΤΑΜΩ
Ἐργασία ἠγγυημένη — Τιμαὶ λογικαί—Εὐκολίαι πληρωμῆς.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΙ ΚΑΝΕΙ Η ΥΠΟΒΟΛΗ

Ἕνας ἐκ τῶν βουλευτῶν τῆς Τρικουπικῆς καὶ Δηληγιαννικῆς ἐποχῆς ἦτο καὶ ὁ βουλευτὴς Σπάρτης Μελέτης Ρουσόπουλος. Τοῦτον ἐπεσκέφθη μιὰ μέρα εἰς τὰς Ἀθήνας ἕνας χωρικὸς τῆς περιφερείας του τοῦ ὁποίου τὸ γυιό, ποὺ εὑρίσκετο εἰς τὴν Ἀμερική, εἶχε βαφτίσει ὁ Ρουσόπουλος. Ὁ γυιός αὐτός, εἶχε στείλει ἕνα χρυσὸ ρολόϊ μὲ μιὰ μεγάλη χρυσῆ καδένα εἰς τὸν πατέρα του, ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε περάσει εἰς τὸ λαιμό του, πάνω ἀπὸ μιὰ χωριάτικη μπλοῦζα εἰς τῆς ὁποίας τὴν ἀριστερὴ τσέπη ἔβαζε καὶ τὸ χρυσὸ ρολόϊ του.

Ὁ κουμπάρος μετέβη εἰς τὰς Ἀθήνας γιὰ νὰ παρακαλέσῃ τὸ Ρουσόπουλο νὰ τακτοποιήσῃ τὴ στρατολογικὴ ὑποχρέωση τοῦ γυιοῦ του ποὺ ἤτανε λίγο μπερδεμένη. Ὁ Ρουσόπουλος ἐδέχθη φιλοφρόνως τὸν κουμπάρο του, καὶ ὅταν τὸν εἶδε, στολισμένο μὲ τὴ μπλοῦζα, τὴν καδένα καὶ τὸ χρυσὸ ρολόϊ, τὸν συνεχάρη, καὶ τοῦ ηὐχήθη νὰ τοῦ ζήσῃ ὁ γυιός του καὶ νὰ τὸν χαίρεται,

—"Ας ἔχῃ τὴν εὐχή μου ὁ βαφτισιμός σου, εἶπεν ὁ κουμπάρος. Δὲν μὲ ξεχνᾶ ὅπως βλέπεις.

—Τὸ βλέπω, κουμπάρε, καὶ χαίρομαι, τοῦ εἶπε ὁ Ρουσόπουλος. Νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς ὅμως νὰ σοῦ κάμω μιὰ σύστασι γιὰ δῶ ποὺ ἦρθες.

—Γιὰ ν' ἀκούσω.

—'Εδῶ στὴν Ἀθήνα, συνεχίζει ὁ Ρουσόπουλος, πρέπει νὰ χῇς τὰ μάτια σου τέσσερα, γιατὶ ἔτσι ὅπως φορᾷς τὴν καδένα καὶ τὸ ρολόϊ θὰ σοῦ τὰ κλέψουν !

—Καὶ ποιός θὰ μοῦ τὰ κλέψῃ, κουμπάρε ; Ἐρωτᾶ ἔκπληκτος ὁ χωρικός. Καὶ δὲν ἔχω μάτια ;

—Ἔχεις βέβαια δυὸ μάτια, κουμπάρε, ἀλλ' ἐδῶ οἱ κλέφτες ἔχουν τέσσερ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ

Οἱ συμπολῖται μας γνωρίζουν ἤδη τὴν ἵδρυσιν τοῦ ἐν Παλαιστίνῃ κράτους τῶν ἑβραίων. Τὸ γεγονὸς ὅμως αὐτὸ τὸ ὁποῖον εἶναι τεραστίας σημασίας καὶ ἀπὸ ἑλληνικῆς ἀπόψεως, δὲν τὸ παρηκολούθησαν οἱ πολλοί, καὶ οὔτε ἀσφαλῶς γνωρίζουν πολλὰ πράγματα περὶ ἑβραίων. Διὰ τοῦτο νομίζομεν ἐπίκαιρον νὰ παράσχωμεν εἰς οὐτοὺς τὰ κυριώτερα σημεῖα τοῦ μεγάλου αὐτοῦ γεγονότος, καὶ τῆς προσπαθείας τῶν ἑβραίων νὰ συγκεντρωθοῦν ἐκ τῆς διασπορᾶς εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων των, καὶ ν' ἀποτελέσουν καὶ αὐτοὶ κράτος εὐημεροῦν καὶ πολιτισμένον.

Οἱ ἑβραῖοι, ὅπως καὶ οἱ ἕλληνες, ἔχουν μεγάλην καὶ ἔνδοξον ἱστορίαν. Ἐσυνειθίσαμεν νὰ τοὺς γνωρίζομεν ὡς τώρα ὡς ἐμπόρους κυρίως ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα ἀνέδειξαν καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας, διασήμους ἄνδρας εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Εἰς τὰς τέχνας, τὰς ἐπιστήμας, τὰ γράμματα, τὴν μουσικήν, τὴν ποίησιν, τὴν φιλοσοφίαν, καὶ κυρίως τὰς οἰκονομικὰς ἐπιστήμας εἰς τὰς ὁποίας ἀπεδείχθησαν ἀφῆστοι.

Ἡ καταγωγὴ τῶν ἑβραίων εἶναι ἀρχαιοτάτη. Οὗτοι προέρχονται ἐκ τῆς μεγάλης Σημιτικῆς φυλῆς τῆς ὁποίας δὲν ὑπάρχουν πλέον ἀπόγονοι ὅπως ἦσαν οἱ Ἀσύριοι, οἱ Βαβυλώνιοι, οἱ Καρχηδόνιοι καὶ οἱ Φοίνικες.

Οἱ σπουδαιότεροι σταθμοὶ τῆς πολιτικῆς ἱστορίας τῶν ἑβραίων διακρίνονται εἰς τρεῖς περιπετειώδεις περιόδους ἐπιστροφῆς αὐτῶν εἰς τὴν πατρικήν των γῆν, καὶ εἰς τρεῖς καταστροφὰς τοῦ ναοῦ τῆς Ἱερουσαλήμ. Κυρίως ὅμως ἀπὸ τῆς ἐξόδου τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου ὑπὸ τὸν ἀναφανέντα κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα π. Χ. Μωϋσέα, ἀρχίζει νὰ διευκρινίζεται σταθερῶς ἡ ἐθνικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία τῶν Ἑβραίων.

Αἱ πρῶται βάσεις τῆς ἔκτοτε ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς προόδου τῆς ἑβραϊκῆς φυλῆς, ὁπῆρξαν αἱ ἐμπνευσθεῖσαι ἐξ οὐρανοῦ εἰς τὸν Μωϋσέα ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ Δέκα ἐντολαὶ καὶ ἡ Πενταέτευχος αὐτοῦ ἥτις συνεπληρώθη βραδύτερον διὰ τοῦ Ἰαλμοὺδ τῶν Ραββίνων τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς Μεσοποταμίας, ὅπως συνεπληρώθη καὶ ἡ ὅλη Παλαιὰ Διαθήκη.

Οἱ ἠθικοὶ αὐτοὶ νόμοι οἱ διαρκῶς ἐπιτηρούμενοι καὶ διασκευαζόμενοι ὑπὸ τῶν Ἀρχηγῶν τῆς Φυλῆς, ἀπετέλεσαν τὴν θαυμασίαν Κιβωτὸν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐθραύσθησαν ὅλα τὰ κύματα τῆς ἀγρίας τρικυμίας τῶν αἰώνων, καὶ ἐντὸς τῆς ὁποίας διεσώθη ἀκεραία μέχρι σήμερον ἡ ἐθνικὴ συνείδησις τοῦ Ἑβραϊσμοῦ.

Οἱ Ἑβραῖοι ἐκτὸς τῶν πνευματικῶν θησαυρῶν των, διέσωσαν καὶ τὴν γλῶσσαν των ἡ ὁποία ἔχει πολλὰ καὶ κοινὰ χαρακτηριστικὰ μὲ τὴν γλῶσσαν τῶν Ἀράβων μὲ τοὺς ὁποίους συγγενεύουν εἰς πολλὰ διανοητικὰ καὶ ἀνθρωπολογικὰ σημεῖα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ μὲν Ἑβραϊσμὸς ἀπ' ὅπου καὶ ἂν εἶνε διασκορπισμένος, ἔχει τοὺς ψυχικοὺς καὶ πνευματικοὺς ὀφθαλμούς του ἐστραμμένους πρὸς τὴν Σιών, ἐνῶ οἱ Ἄραβες ἀτενίζουν πρὸς τὴν Μέκκαν ὡς κέντρον θρησκευτικὸν τριακοσίων ἑκατομμυρίων Μουσουλμάνων.

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ

Οἱ πρῶτοι καὶ μεγάλοι βασιλεῖς τῶν ἑβραίων ἦσαν ὁ Σαοὺλ καὶ ὁ Προφητάναξ Δαβὶδ (1080—1016) π. Χ. Διάδοχος αὐτῶν ἦτο ὁ Σολομὼν ὅστις ἐκυριάρχησεν ἐπὶ εὐρυτάτου ἑβραϊκοῦ κράτους ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου μέχρι Εὐφράτου (1016—978) π. Χ., καὶ ἀνήγειρεν ἐπὶ τῆς Σιὼν τὸν περιώνυμον καὶ ὡμόνυμον ναόν.

Τὸ κράτος ὅμως αὐτὸ τοῦ Σολομώντος κατεστράφη ἀπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορα τὸν Β' βασιλέα τῆς Βαβυλῶνος ὅστις κατέκτησε τὴν Ἱερουσαλὴμ (606—562), π. Χ., κατέστρεψε τὸν περικαλλῆ ναὸν αὐτῆς, καὶ ὡδήγησεν εἰς αἰχμαλωσίαν τοὺς ἑβραίους εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Μόνον μετὰ 50 ἔτη ἠδυνήθησαν οἱ ἑβραῖοι νὰ παλινοστήσουν εἰς νὴν γῆν των καὶ ν' ἀνοικοδομήσουν τῶν Ναόν των.

ΕΒΡΑΙΟΙ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

Ἡ κατάκτησις τῆς Ἀσίας, ἀπὸ τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον ὑπῆρξεν ἀφορμὴ νὰ εἰσδύσῃ ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς καὶ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἰς τὴν Παλαιστίνην, καὶ πλήθη ἑβραίων νὰ ποτισθοῦν μὲ τὰ νάματα τῆς ἑλληνικῆς παιδείας. Διὰ τοῦτο καὶ ὅταν ἐνεφανίσθη ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὅλη ἡ Γαλιλαία ὡμίλει τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ἡ αὐτόχθων Ἀραμαϊκὴ γλῶσσα δὲν ἦτο ἐπικρατεστέρα τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ οὔτε ὑπῆρχε διανοούμενος πολίτης ὁ ὁποῖος νὰ μὴ ἐγνώριζεν τὴν ἑλληνικήν. Κορυφαῖοι δὲ θεολόγοι καὶ ἑβραῖοι ἱστορικοί, ὅπως ὁ Ἰώσηπος, ὁ Ἀριστόβουλος καὶ ὁ Φίλων, φιλοσοφοῦν ἑλληνιστὶ ἐπὶ τῶν γραφῶν, καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν γράφουν τὰ θρησκέλευθα βιβλία των ἐκ τῶν ὁποίων ἀπέρρευσεν ἕνας νέος ἑβραϊκὸς πολιτισμός. Καὶ πόλεις ἑλληνικαὶ ἱδρύθησαν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἀπὸ τοὺς διαδόχους του, ὅπως ἡ Ἀνθηδών, ὁ Πύργος Στράτωνος, ἡ Σελεύκεια, ἡ Πέλλα καὶ ἄλλοι, ἕτεραι δὲ ἀνεκαινίσθησαν.

Κατὰ τῆς ἐπιροῆς ὅμως αὐτῆς προῆλθεν ἀντίδρασις τῶν ἑβραίων ἥτις κατέληξεν εἰς ἐπανάστασιν τοῦ οἴκου τῶν Ἀσμοναίων (167-142) π. Χ., ἰδία τοῦ Ἰούδα ὁ ὁποῖος, λόγῳ τῆς ἀνδρείας του, ὠνομάσθη Μακκαβαῖος, δηλ. σφῦρα, καὶ ἐπικράτησιν τῆς ἐπαναστάσεως αὐτῆς. Τότε ἀνοικοδομήθη καὶ ὁ καταστραφεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς (174-164) π. Χ. ναὸς τοῦ Σολομῶντος ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ ὁποίου ὁ ἴδιος αὐτὸς βασιλεὺς εἶχεν ἀνεγείρη μεγαλοπρεπῆ ναὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διός.

ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

Οἱ Ἑβραῖοι ἐξασφαλίσαντες ὑπὸ τοὺς Ἀσμοναίους ἐπὶ τινα χρόνον τὴν πολιτικήν καὶ θρησκευτικὴν ἀνεξαρτησίαν των, προσήρτησαν ἐπὶ ἡγεμονίας τοῦ Ἰωάννου Ὑρκανοῦ (135—105) π. Χ. εἰς τὸ κράτος των καὶ τὴν Σαμάρειαν καὶ τὴν Ἰδουμαίαν. Ἐπὶ Ἀριστοβούλου ὅμως (69—63 π. Χ.) καὶ Ὑρκανοῦ Β' 63—40 π. Χ. ἡ ἀνεξαρτησία τῶν Ἑβραίων κατέστη σκιώδης. Κατόπιν ὁ ρωμαῖος Πομπήϊος κατέκτησε τὸ 63 π. Χ. τὴν Ἱερουσαλήμ, ἡ δὲ χώρα ἐξηρτήθη μετ' ὀλίγον ἐκ τοῦ Ρωμαίου ἀνθυπάτου τῆς Συρίας. Τὸ 37 ὅμως π. Χ. ὁ Ἰδουμαῖος Ἡρώδης διοικητὴς τῆς Γαλιλαίας κατόρθωσε, κολακεύσας τὴν Ρωμαϊκὴν Σύγκλητον, νὰ διορισθῇ βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας. Ἀφοῦ δὲ ἐκυρίευσε τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐφόνευσε τὸν τελευταῖον Ἀσμοναῖον Ἀντίγονον καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Ὑρκανόν, καὶ ἐβασίλευσεν ἐπὶ 33 ὁλόκληρα ἔτη. Οὗτος ἦτο λίαν αὐταρχικός. Παρ' ὅλον δὲ ὅτι ἔκαμε μεγάλα οἰκοδομικὰ δημόσια ἔργα, ἐμισεῖτο διὰ τὰ ἐγκλήματά του. Ἀπέθανεν γέρων τὸ 4 π. Χ. ἀφοῦ ἐφόνευσε ἑκατὸν υἱῶν του, καὶ διένειμεν διὰ διαθήκης εἰς τοὺς τρεῖς ἄλλους υἱούς του τὸ βασίλειον αὐτοῦ. Τὰ μερίδια ὅμως τῶν κληρονόμων τοῦ Ἡρώδου προσηρτήθησαν εἰς τὴν Ἀνθυπατείαν τῆς Συρίας τὸ 6 μ. Χ. Μετὰ σύντομον κατόπιν ἀνασύστασιν τοῦ Ἑβραϊκοῦ Κράτους ὑπὸ τὸν Ἡρώδην Ἀγίππαν τὸν ὁποῖον ὁ αὐτοκράτωρ Κλαύδιος ἀνεκήρυξε βασιλέα τῆς Ἰουδαίας (41—44 μ. Χ.) ἡ Ἰουδαία κατέστη Ρωμαϊκὴ ἐπαρχία. Τὸ 66 ὅμως μ. Χ. οἱ Ἑβραῖοι ἐπανεστάτησαν κατὰ τῶν Ρωμαίων καὶ ὁ Νέρων ἔστειλεν ἐναντίον των τὸν στρατηγὸν Βεσπασιανόν. Ὅταν δὲ ὁ Βεσπασιανὸς ἀνεκηρύχθη αὐτοκράτωρ, ἀπεστάλη εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὁ υἱός του Τίτος πρὸς καταστολὴν τῆς ἐπαναστάσεως.

Καὶ τότε, (70 μ. χ.) ὁ Τίτο κατέλαβε τὴν Ἱερουσαλήμ, κατεκρήμνισε διὰ τρίτην καὶ τελευταίαν φορὰν τὸν περίφημον ναόν τῆς τοῦ ὁποίου τὰ ἱερὰ σκεύη καὶ ἀπήγαγε, καὶ ἀφοῦ κατέσφαξε πολλὰς χιλιάδας ἑβραίων, ὡδήγησεν ἐν θριάμβῳ εἰς Ρώμην πολλοὺς ἐπιφανεῖς ἑβραίους αἰχμαλώτους.

Ἡ ἐξόντωσις τοῦ ἑβραϊκοῦ λαοῦ συνεχίσθη μέχρι τοῦ 135 μ. χ. ἐπὶ Ἀδριανοῦ, συμφώνως πρὸς αὐτοκρατορικὸν διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου κατεδικάζετο **ἅπαξ** εἰς θάνατον πᾶς Ἰσραηλίτης τολμῶν νὰ πατήσῃ τὸ ἔδαφος τῆς πατρίδος του. Ἡ τελευταία αὐτὴ περίοδος τῆς Παλαιστίνης ὡς ἑβραϊκῆς ἐπικρατείας περικλείει τὴν δραματικωτέραν ἐθνικὴν ἐποποιΐαν τῶν Ἑβραίων.

Οἱ ἑβραῖοι διασπαρέντες μετὰ τὴν ἐκκρίζωσίν των εἰς τὰς διαφόρους χώρας τῆς γῆς ὑπέστησαν πολλούς, καὶ ἐπὶ αἰῶνας, διωγμούς. Παρὰ ταῦτα διετήρησαν οὗτοι τὴν φυλετικὴν καὶ θρησκευτικὴν συνοχήν των, καὶ κατώρθωσαν ν' ἀναπτυχθοῦν οἰκονομικῶς καὶ πνευματικῶς, καὶ ν' ἀποβοῦν εἰς πολλὰ κράτη ἰσχυροὶ οἰκονομικοὶ καὶ ἐπιστημονικοὶ παράγοντες.

Ο «ΣΙΩΝΙΣΜΟΣ»

Ἡ ἀνάπτυξις αὐτὴ τῶν Ἑβραίων ἐδημιούργησε καὶ τὸν «Σιωνισμὸν» ὅστις ἀναπτυχθεὶς κατὰ τὸν αἰῶνα μας, ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῶν φιλελευθέρων πνευμάτων τοῦ κόσμου, καὶ ἰδίως τῶν Ἄγγλων.

Ὁ «Σιωνισμὸς» εἶνε ὅρος ἐκφράζων τὴν ἔννοιαν τῆς τραγικῆς ἐπὶ 19 ὅλους αἰῶνας νοσταλγίας τῆς ἑβραϊκῆς ψυχῆς, καὶ ὅλων τῶν τάσεων πρὸς ἀναγέννησιν τοῦ ἀπάτριδος καὶ φερεοίκου Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ.

Ἤδη ὁ «Σιωνισμὸς» κατώρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἐν Παλαιστίνῃ ἵδρυσιν τοῦ νέου κράτους τοῦ Ἰσραήλ. Πρὶν δὲ δημιουργηθῇ τὸ κράτος αὐτὸ ὁ ἄγγλος λόρδος Ρόμπερτ Σέσιλ ὁμιλῶν πρὸ ἐτῶν ἐν Λονδίνῳ εἰς ἕνα συλλαλητήριον εὐγνωμοσύνης τῶν Ἑβραίων, μετὰ τὴν ἐπίσημον δήλωσιν τῶν Ἄγγλων περὶ ἑβραϊκῆς ἑστίας ἐν Παλαιστίνῃ, εἶπε τ' ἀκόλουθα:

«Δὲν θέλω νὰ προφητεύσω, ἀλλ' εἶμαι πεπεισμένος ὅτι τὸ μέγα τοῦτο συμβεβηκός, ἡ ἐθνικὴ νεκρανάστασις τῶν Ἑβραίων, μέλλει ν' ἀσκήσῃ ἐπιροὴν ὑψίστης σπουδαιότητος ἐπὶ τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου διὰ συνεπειῶν, τὰς ὁποίας εἶνε ἀδύνατον νὰ προΐδῃ κανείς, ἐν τῷ μέλλοντι τῆς ἀνθρωπότητος».

Ἤδη πάντες οἱ λαοὶ παρακολουθοῦν τὸ νέον αὐτὸ δημιουργηθὲν κράτος, καὶ ἀναμένουν νὰ ἰδοῦν ποία θὰ εἶναι ἡ σταδιοδρομία του. Τ.

τοῦ χεριοῦ γιὰ νὰ δείξῃ πῶς ὁ κύριος ἤθελε νὰ τοῦ σουφρώσῃ τὴ καδένα καὶ τὸ ρολόϊ!

Ὅλη τότε ἡ παρέα τοῦ Ρουσόπουλου ἐγέλασε, ὅπως ἐγέλασε λίγο καὶ ὁ ἀφελὴς κουμπάρος ὅταν ἔμαθε, ὅτι ἐπέρασε ἕνα κοτζὰμ βουλευτὴ γιὰ λωποδύτη!

Ἔκτοτε ἐκεῖνο τὸ «τράβα λέρα καὶ γιὰ πολὺ καιρὸ ὕστερα, καὶ ὡς σήμερα ἀκόμη, καὶ ἀπευθύνεται σὲ ἀνθρώπους κατεργαρέους ἀπὸ τοὺς πλέον ἔξυπνους.

Η ΓΝΩΜΗ
ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ κ. Β. ΤΡΙΑΡΧΗ
«Περὶ τὸ Ἀστικοῦ Σχολείου Ποταμοῦ».

Τὸ Ἀστικὸν σχολεῖον Ποταμοῦ καὶ ὡς Ἀστικὸν σχολεῖον δὲν ἔπαυσε νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν τοῦ τέως Δήμου Ποταμίων τὰ πραγματικὰ ἐχέγγυα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς βάσει τῶν ὁποίων, ὡς ἀπὸ σπέρματος, ἐξελικτικῶς κατόπιν ἀναπτύσσεται ὁ νοῦς καὶ μορφοῦται ἡ καρδία τῶν φοιτώντων καὶ πάντοτε ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἠθικῶν καὶ ἐθνικῶν ἰδεωδῶν, καὶ μὲ κατευθυντήριον γραμμὴν τὴν ἰδιάζουσαν κυθηραϊκὴν αἰσθηματικότητα καὶ νοοτροπίαν.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι ἀφ' ἧς ἱδρύθησαν τὰ Ἀστικὰ σχολεῖα μὲ τὸ κολωβὸν των πρόγραμμα ἡ περιφέρεια τῶν ἑπτὰ κοινοτήτων τοῦ τέως Δήμου Ποταμίων, δικαίως παραπονεῖται, διότι αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ὁ τίτλος, ποὺ παρέχει εἰς τοὺς ἀποφοιτῶντας τὸ Ἀστικὸν σχολεῖον δὲν εἶναι δυναμικός, ὡς ὁ ἀνάλογος τῆς ἀναλόγου τάξεως τίτλος τοῦ Γυμνασίου προκειμένου ὁ μαθητὴς νὰ συνεχίσῃ κλασσικὰς σπουδάς. Θὰ ἦτο δὲ ὁμολογουμένως κατώτερος οὐχὶ μόνον τύποιςἀλλὰ καὶ κατ' οὐσίαν, ἐὰν ἡ πατριωτικὴ μέριμνα καὶ ἡ φιλόπονος διάθεσις τῶν διδασκόντων δὲν ἤθελεν εὕρει τρόπους νὰ συμπληρώνῃ τὸ κολωβὸν πρόγραμμα τῶν Ἀστικῶν σχολείων διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ μαθημάτων Γυμνασίου. Ἀλλὰ παρὰ ταῦτα ὁ τίτλος τῶν Ἀστικῶν σχολείων δὲν εἶναι δυναμικὸς εἰ μὴ μόνον διὰ μηχανικὰς καὶ μέσας σχολάς.

Πρὸς συνέχισιν δὲ σπουδῶν ἐν τῷ Γυμνασίῳ εἶναι κατά τι μόνος δυναμικός, διότι κατατάσσονται οἱ ἀποφοιτῶντες ἐκ τῶν Ἀστικῶν σχολείων εἰς τὴν Ε'. τάξιν τοῦ Γυμνασίου, ἐὰν ἤθελον ἐπιτύχει εἰς κατατακτηρίους ἐξετάσεις καὶ μαθημάτων ποὺ οὐδέποτε διδάσκονται (Ἀρχαῖα Ἑλληνικά). Εὐνόητον εἶναι ὅτι οἱ μαθηταὶ ἀπορρίπτονται καὶ τὸ τοιοῦτον θὰ συνέβαινεν καὶ εἰς τοὺς ἀποφοίτους τοῦ Ἀστικοῦ σχολείου Ποταμοῦ, ἐὰν οἱ διδάσκοντες ἐν αὐτῷ ἠκολοῦντο εἰς τὴν ἁπλὴν ἐφαρμογὴν τοῦ κολωβοῦ προγράμματος τῶν Ἀστικῶν σχολείων.

Ἀλλὰ καὶ παρὰ ταῦτα καὶ ἐπιτυγχάνοντες οἱ μαθηταὶ χάνουν ἓν ἔτος ἐὰν ἤθελον συνεχίσει σπουδὰς εἰς τὸ Γυμνάσιον.

Ἄλλως τε καὶ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἡ ὁμολογία, ὅτι ὁ τίτλος τῶν Ἀστικῶν σχολείων δὲν εἶναι δυναμικὸς ἐξ ἴσου πρὸς τὸν ἀνάλογον τίτλων τῶν Γυμνασίων, κάνει πολλοὺς τῶν γονέων νὰ στέλλουν τὰ τέκνα των εἰς ἄλλα Γυμνάσια ἰδίως τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ οὕτω ζημιοῦται καὶ τὸ Γυμνάσιον Κυθήρων ποὺ αἰσθητὸς ἤδη διαφαίνεται ἡ ἔλλειψις μαθητῶν διότι δὲν τροφοδοτεῖται πλέον ὡς ἐτροφοδοτεῖτο ἄλλοτε ἀπὸ τὸ Ἡμιγυμνάσιον Ποταμοῦ.

Ἐκ τούτου κατάφαίνεται ὅτι ἡ μετατροπὴ τοῦ Ἀστικοῦ σχολείου εἰς Ἡμιγυμνάσιον, ἢ ὅπως ἤδη λέγεται Ἡμιγυμνασιακὸν Παράρτημα, εἶναι ἀναγκαῖα καὶ ἐπιβαλλομένη, αἴτημα καὶ ἀξίωμα τοῦ τέως Δήμου Ποταμίων, καὶ ἀπαίτησις Νο 1 πρὸς τοὺς βουλευτὰς καὶ πολιτικοὺς τῶν Κυθήρων, πρὸς οὓς οὐχὶ ἅπαξ ἐλέχθησαν τὰς ὡς ἄνω ἄνευ ἀτυχῶς ἀποτελέσματος.

Ἡ τοιαύτη μετατροπὴ τοῦ Ἀστικοῦ σχολείου Ποταμοῦ εἶναι καὶ συμπεφορουα ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη καὶ γιὰ τὸ Γυμνάσιον Κυθήρων καὶ ἀδυνατῶ παρὰ τὰ λεγόμενα νὰ πιστεύσω ὅτι τοπικιστικὴ ἀντίδρασις ἐσημειώθη πρὸ δύο ἐτῶν πρὸς ματαίωσιν τῆς αἰτουμένης μετατροπῆς, διότι τὸ τοιοῦτον θὰ ἦτο ἐκπληκτικὸν καὶ ἀσύμφορον καὶ διὰ τὸ Γυμνάσιον Κυθήρων.

Εἰς ἀπάντησιν τυχὸν ἀντιρρήσεως, ὅτι ἡ περιφέρεια τοῦ τέως Δήμου Ποταμίων εἶναι γεωργική, καὶ ὅτι χρειάζεται γεωργικῆς κατευθύνσεως Ἀστικὸν σχολεῖον ἔχω νὰ εἴπω, ὅτι ἀτυχῶς ἐπὶ τῆς ἐσφαλμένης αὐτῆς ἀρχῆς ἐβασίσθη ἐπὶ διατκορίας τῆς 4ης Αὐγούστου ἡ κατάργησις τοῦ Ἡμιγυμνασίου καὶ ἡ ἵδρυσις τοῦ Ἀστικοῦ σχολείου. Ἡ περιφέρειά μας καὶ γενικῶς τὰ Κύθηρα εἶναι ἐλάχιστα γεωργική, εἶναι δὲ κυρίως μεταναστευτική καὶ οἱ νέοι μας ἔχουν ἀνάγκην ἐγκυκλίου καὶ θεωρητικῆς προπαιδείας, διότι οἱ πλεῖστοι, ἢ τρέπονται εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἢ εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ εἰς τεχνικὰς σχολάς, ἢ εἰς παιδαγωγικὰς ἀκαδημίας Πολυτεχνεῖον καὶ Πανεπιστήμιον ἢ ἄλλας ἀνωτάτας σχολάς, ἢ προαλείφονται διὰ τὸ ἐμπόριον καὶ ἐλάχιστοι μόνον εἰς τὰς δυσμὰς τοῦ βίου των ἀσχολοῦνται εἰς τὴν γεωργίαν ἐν τῇ νήσῳ ἐπιστρέφοντες ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Κατόπιν τῶν ὡς ἄνω ἐκτεθέντων ὡς διευθυντὴς τοῦ σχολείου οὐδέποτε παρέλειψα, ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ μετέπειτα, νὰ διερμηνεύω εἰς τοὺς βουλευτὰς τῆς Νήσου καὶ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν Κυθηραϊκῶν ἀδελφοτήτων, τὴν ἀνάγκην τῆς μετατροπῆς τοῦ Ἀστικοῦ σχολείου εἰς Ἡμιγυμνασιακὸν Παράρτημα, καὶ πρὸς τούτοις νὰ ζητῶ οὐσιαστικὴν ἐνίσχυσιν οὐχὶ δεκάδων ἑκατομμυρίων, ἀλλὰ ἑνὸς χρηματικοῦ ποσοῦ διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῆς στέγης καὶ τῶν παραθύρων. Ἀτυχῶς ὅμως, παρὰ τὸ ἐνδιαφέρον των οὐδὲν κατωρθώθη, πλὴν μιᾶς τινος ὑλικῆς συνδρομῆς τῆς Κυθηραϊκῆς ἀδελφότητος Πειραιῶς—Ἀθηνῶν.

Καὶ ἤδη πάλιν εἰσηγοῦμαι καὶ διερμηνεύω τὸ αἴτημα τοῦ τέως Δήμου Ποταμίων, τὸ καὶ ἄλλοτε διαψηφίσματος ἑπτὰ Κοινοτήτων τοῦ τέως Ποταμίων ἐκφρασθέν, περὶ μετατροπῆς τοῦ Ἀστικοῦ σχολείου εἰς Ἡμιγυμνασιακὸν παράρτημα καὶ περὶ διενεργείας ἐράνου ὑπὸ τῆς Κυθηραϊκῆς ἀδελφότητος Πειραιῶς—Ἀθηνῶν ἐν συνενοήσει μετὰ τοῦ Κυθηραϊκοῦ Συνδέσμου Ἀθηνῶν καὶ μετὰ τῶν ἄλλων Κυθηραϊκῶν ἀδελφοτήτων ἐξωτερικοῦ πρὸς ἐπιδιόρθωσιν τοῦ σχολείου, ἵνα μὴ καταπέσῃ καὶ ἐρειπωθῇ τελείως. Ἡ ἄμεσος δαπάνη, ἡ ἐπιτακτική, προϋπολογίζεται εἰς δύο ἑκατομμύρια καὶ ἡ κατόπιν συμπληρωματικὴ εἰς ἕτερα τρία ἑκατομ.

Αἱ πολλαὶ ἑκατοντάδες ἀπόφοιτοι τοῦ τέως Ἑλληνικοῦ Σχολείου Ποταμοῦ καὶ τοῦ κατόπιν Ἡμιγυμνασίου Ποταμοῦ, ποὺ τώρα πλεῖστοι εὐημεροῦν ἂς ἐνθυμηθοῦν τὸ σχολεῖον των.

Ἂς τὸ ἐλπίσωμεν ἀπὸ μερικοὺς ἐξ αὐτῶν.....

Ποταμὸς 10 Σεπτεμβρίου 1948
Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἀστικοῦ σχολείου Ποταμοῦ
Β. ΤΡΙΑΡΧΗΣ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ
ΑΠΟ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΚΟΣΜΟΥ

1322 Θάνατος τοῦ Φιλίππου Ε' τῆς Γαλλίας. Τὸν διεδέχθη ὁ ἀδελφός του Κάρολος Ε'.

1327 Ἐκστρατεία τοῦ Βαυαροῦ Λουδοβίκου τῆς Γερμανίας κατὰ τοῦ Πάπα. Εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ρώμην καὶ ἐστέφθη αὐτοκράτωρ αὐτῆς καὶ μετὰ 3 ἔτη ἐπέστρεψεν εἰς Γερμανίαν.

Καθαίρεσις τοῦ Ἐδουάρδου Β' τῆς Ἀγγλίας. Διάδοχος αὐτοῦ ὁ υἱός του Ἐδουάρδος Γ', ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπεφασίσθη ἀπὸ τὸ κοινοβούλιον νὰ γράφωνται ἀγγλιστὶ ὅλαι αἱ δημόσιαι ὑποθέσεις, καὶ ἐτονώθη ἡ Ἀγγλικὴ γλῶσσα.

Ἡ Προῦσα τῆς Βιθυνίας ἔγινεν ἕδρα τοῦ Ὀθωμανοῦ Ὀρχάνου.

1328 Θάνατος τοῦ Καρόλου Ε' τῆς Γαλλίας. Τὸν διεδέχθη ὁ Φίλιππος ὁ ς'.

Ἐκθρονισμὸς Ἀνδρονίκου τοῦ Β' αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου ἀπὸ τὸν ἔγγονόν του Ἀνδρόνικον Γ' τὸν Παλαιολόγον ἀναγορευθέντα αὐτοκράτορα. Ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐκυριεύθη ἡ Νικομήδεια ὑπὸ τῶν Τούρκων.

1332 Θάνατος τοῦ Ἀνδρονίκου Γ' τοῦ Παλαιολόγου αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου. Τὸν διεδέχθη ὁ υἱός του Ἰωάννης, ὅστις ἐπετροπεύετο ἀπὸ τὸν Ἰωάννην Καντακουζηνόν.

1339 Πόλεμος μεταξὺ Ἐδουάρδου Γ' τῆς Ἀγγλίας καὶ τοῦ Φιλίππου ς' τῆς Γαλλίας. Νίκη τῶν Ἄγγλων κατὰ τοῦ Γαλλικοῦ στόλου εἰς τὰς θαλάσσας τῆς Ὁλλανδίας καὶ τριετὴς πολεμικὴ ἀνακωχή.

1340 Ἀλφόνσος ΙΑ' βασιλεὺς τῆς Καστιλίας, ἐκυρίευσεν ἀπὸ τοὺς Ἄραβας πολλὰς πόλεις τῆς Γρανάδας καὶ τὴν Ἀλγεσίραν.

1342 Ἰωάννης ὁ Καταακουζηνὸς ἔγινε συναυτοκράτωρ μετὰ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου.

1345 Ἀνανέωσις τοῦ μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας πολέμου. Ἥττα τῶν Γάλλων. Ἅλωσις τοῦ Καλαΐ ὑπὸ τῶν Ἄγγλων καὶ πολεμικὴ ἀνακωχὴ διὰ μεσιτείας τοῦ Πάπα.

1346 Οἱ Σκῶτοι ὥρμησαν κατὰ τῆς Ἀγγλίας, ἀλλ' ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Φιλιππίνη τοὺς κατενίκησε καὶ ὑπέταξε τὴν μεσημβρινὴν Σκωτίαν.

1347 Θάνατος τοῦ Βαυαροῦ Λουδοβίκου αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας. Τὸν διεδέχθη ὁ Κάρολος ὁ Δ' ὅστις ἐθεμελίωσε τὸ ἀρχαιότατον πανεπιστήμιον τῆς Γερμανίας εἰς τὴν Πράγαν.

1350 Θάνατος τοῦ Φιλίππου ς' τῆς Γαλλίας. Τὸν διεδέχθη ὁ υἱός του Ἰωάννης.

1352 Πόλεμος μεταξὺ Ἰωάννου Παλαιολόγου καὶ Καντακουζηνοῦ.

1355 Εἰρήνη μεταξὺ τοῦ Παλαιολόγου καὶ Καντακουζηνοῦ, καὶ ἐκουσία παραίτησις τοῦ τελευταίου ἀπὸ τὸν θρόνον. Οὗτος ἔγινε μοναχός.

Ἀνανέωσις τοῦ πολέμου μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας.

1356 Μάχη τῶν Γάλλων καὶ τῶν Ἄγγλων πλησίον τοῦ Πικτανίου. Κατ' αὐτὴν ἐνικήθησαν οἱ Γάλλοι, καὶ ἠχμαλωτίσθη ὁ βασιλεύς των. Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας ἔκαμε ἀνοκωχὴν ὅπλων τριετῆ.

1357 Διάβασις τῶν Τούρκων εἰς Καλλίπολιν καὶ ἐγκατάστασιν τοῦ Σουλτάνου Μουρὰτ τοῦ Α' εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν.

1359 Εἰσβολὴ τοῦ Ἐδουάρδου βασιλέως τῆς Ἀγγλίας εἰς τὰ περίχωρα τῶν Παρισίων. Εἰρήνη μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας καὶ παραχώρησις πολλῶν τόπων τῆς Γ

ΑΠΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ

Ο Πρόεδρος τῆς κοινότητος Ποταμοῦ μᾶς ἀπέστειλεν πρὸς δημοσίευσιν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 866 ἀπὸ 30-8-48 ἐγγράφου του τὰς κατωτέρω ἀποκηρύξεις τῆς κομμουνιστικῆς ἰδεολογίας :

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ὁ ὑπογεγραμμένος ΝΕΝΕΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ τοῦ ΜΗΝΑ κλάσεως 1945 ἐκ Ποταμοῦ τῶν Κυθήρων, διαμένων εἰς Ἀθήνας ὁδὸς Καρνεάδου 41, δηλῶ ὑπευθύνως τὰ κάτωθι :

Κατὰ τὸ ἔτος 1944 καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν συνθηκολόγησιν τῆς Ἰταλίας καὶ τῶν Συμμάχων, συμμοριακὰ τμήματα διαπεραιωθέντα ἐκ Πελοποννήσου εἰς Κύθηρα προσεπάθουν δι' ἐμπρησμῶν καὶ ἐκτελέσεων ν' ἀναγκάσουν τὸν πληθυσμὸν ὅπως συμμετάσχῃ εἰς τὸν ἀγῶνα των.

Διαμορφωθείσης οὕτω τῆς καταστάσεως ἠναγκάσθην νὰ ἐγγραφῶ εἰς τὴν ΕΠΟΝ, ὅτε ἀρχηγὸς τοῦ κινήματος Κυθήρων ἐτύγχανεν ὁ Γεώργιος Χλαμπέας. Εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, βλέποντας τοὺς ἀντεθνικοὺς καὶ προδοτικοὺς σκοποὺς τῆς ὀργανώσεως αὐτῆς, μεταβὰς εἰς Ἀθήνας ἀπεσκίρτησα τελείως, καὶ ἔκτοτε οὐδεμίαν σχέσιν εἶχον οὔτε ἔχω μετ' αὐτῆς.

Γνώστης τυγχάνων τῆς κομμουνιστικῆς ἀπάτης, ἥτις ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν ξένων σκοτεινῶν σκοπῶν,

ΑΠΟΚΗΡΥΣΣΩ

μετὰ βδελυγμίας τὴν κομμουνιστικὴν ἰδεολογίαν ὡς ἐμπνευσμένην ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Ἔθνους.

Ἐν Θεσ/νίκῃ τῇ 19 Αὐγούστου 1948

Ὁ δηλῶν

Θεόδωρος Μηνᾶ Νενές

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον

Τὸ Α2)454 Τάγμα διαβιβάσεων(ΤΣ)

Ὑπογραφὴ δυσανάγνωστος

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε.

Εἰς τὴν κομμουνιστικὴν ὀργάνωσιν τῆς ΕΠΟΝ ποὺ εἶχεν, ὡς γνωστὸν δημιουργηθῇ ἐπὶ κατοχῆς εἰς τὸ χωριό μας, εἶχα ἀναμιχθῆ εἰς αὐτὴν ὡς ἁπλοῦν μέλος παρασυρθεὶς ἀπὸ τὰ ἐθνικὰ συνθήματα ποὺ εἶχαν ρίξει γιὰ νὰ παρασύρουν μεγάλους καὶ παιδιά.

Ἂν καὶ σ' αὐτὴν δὲν ἔμεινα ἐπὶ πολὺν χρόνον, μόλις ἔφυγαν οἱ κατακτηταὶ ἀπὸ τὸ νησί μας —πολὺ πρὶν τῆς ἀπελευθέρωσεως τῆς Ἑλλάδος—πολλοὺς μῆνες πρὶν τοῦ Δεκεμβριανοῦ κινήματος, εἶχα διαγραφεῖ ἀπὸ τὴν ὀργάνωσι ἀποκτῶντας καὶ τὴν δυσμένειαν τῶν ὀργανωμένων.

Λύτὴ ὅμως, ἡ ἔστω καὶ προσωρινή μου συμμετοχὴ εἰς τὴν ὀργάνωσι, ὑπῆρξεν ἡ αἰτία νὰ ἔλθω εἰς τὴν Μακρόνησο ὡς ἀνεπιθύμητος διὰ τὴν πατρίδα καὶ τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ.

Μὲ τὴ στάσι μου ὅμως ποὺ φανερώνει καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἐπιστολῆς μου, κάνω τὴ δήλωσι ἀποκηρύξεως τοῦ ΚΚΕ καὶ τῆς ἀντεθνικῆς στάσεως τῶν ἀνταρτῶν, θεωρῶντας σφάλμα μου γιατὶ ἔμεινα ἐπὶ τόσον καιρὸν εἰς τὴ Μακρόνησο (ὅπου ὑπάρχει σχολὴ ποὺ ἐξυψώνει τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη κάθε πορασταρτημένου), καὶ ὅτι εἶμαι ἕτοιμος ἐντὸς ὀλίγου ἀποκτῶντας τὴν τελείαν ἐμπιστοσύνην, νὰ χύσω τὸ αἷμα μου καὶ νὰ θυσιασθῶ γιὰ τὴν ἱστορία, τὰς παραδόσεις καὶ τὴν ἐλευθερία τῆς πατρίδος μας.

—Ζήτω τὸ Ἔθνος

—Ζήτω ὁ Στρατὸς

—Ζήτω ὁ Βασιλεὺς

Ἐν Β.Σ.Τ. 902 Β' 27)4)48

Α' Τάγμα Σκαπανέων

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΚΛΑΣΣΙΜΑΤΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ι. ΤΡΙΦΥΛΛΗΣ

—Ἀπεβίωσεν καὶ ἐτάφη ἐν Ἀθήναις εἰς ἡλικίαν 85 ἐτῶν ὁ συμπολίτης Θεόδωρος Ἰωάν. Τριφύλλου ἐν τῇ ὁδῷ Ἐλ. Βενιζέλου καὶ παρὰ τὴν πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας γνωστοτάτου καὶ ἐκλεκτοῦ ζαχαροπλαστείου τὰ «Ἡνωμένα Βουστάσια». Τὴν κηδείαν του τελεσθεῖσαν μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας, ἠκολούθησαν πλεῖστοι συμπολῖται μὲ τιμῶντες τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ ἀντιπροσωπευτικότερος τύπος τοῦ ἐρλονόμου, τοῦ ἀκούραστου, τοῦ φιλοπόνου, τοῦ φιλοπροόδου, τοῦ τιμίου Κυθηρίου.

Εἰς τοὺς οἰκείους του ἡ ἐφημερίς μας ἀπευθύνει θερμὰ συλλυπητήρια.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΝΕΟΙ ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΚΥΘΗΡΙΟΙ

Ἐφονεύθη ἡρωϊκῶς ἀγωνιζόμενος εἰς Γράμμον, ὁ λοχίας συμπολίτης Παναγιώτης Κοσμᾶ Χριστιάνος ἐκ τοῦ χωρίου Κουσουνάρι. Οὗτος ἠκολούθη τὴν κλάσιν τοῦ 1941 καὶ προήχθη ἐπ' ἀνδραγαθείᾳ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ λοχίου.

Ἐφονεύθη ἡρωϊκῶς ἐπίσης ἀγωνιζόμενος εἰς Γράμμον.ὁ στρατιώτης συμπολίτης Ἰωάννης Εὐαγγ. Καστρίσιος ἐκ τοῦ χωρίου Κατσουλιάνικα.

ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ ΚΥΘΗΡΙΟΙ

Τραυματισθέντες εἰς τὰς κατὰ τῶν ἐαμοσλόβων μάχας τοῦ Γράμμου διεκομίσθησαν εἰς Ἀθήνας πρὸς νοσηλείαν οἱ συμπολῖται μας στρατιῶται: Ἐμμαν. Ἀντων. Μαυρομάτης ἀπὸ τὰ Περλεγκιάνικα καὶ ὁ Θεοδ.Παναγ. Μαγονέζος ἐξ Ἀρωνιαδίκων.

Ὁ συμπολίτης στρατιώτης Ἰωάννης Γεωργ. Ἀνδρεαδάκης, ἀνεψιὸς τοῦ κ. Σωτ. Κομνηνοῦ, τραυματισθεὶς εἰς τὰς κατὰ τῶν ἐαμοσλαύων ἐπιχειρήσεις καθ' ἃς ἠγωνίσθη γενναιότατα, διεκομίσθη πρὸς νοσηλείαν εἰς Ἀθήνας.

ΤΟ ΚΟΙΝΟΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΑΡΩΝΙΑΔΙΚΩΝ

Ἐπροτάθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Νομάρχου Ἀττικῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς διορισμόν, ὡς κοινοτικοὶ σύμβουλοι Ἀρωνιαδίκων οἱ συμπολῖται κ. κ. Κοσμᾶς Κρητικός, Ἀντ. Θ. Παπαδόπουλος, Ἐμμ.Τσιτσίλιος, Μηνᾶς Βιαρρόπουλος καὶ Ἀντώνιος Καβόπουλος.

ΡΕΣΙΤΑΛ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ ΕΙΣ ΠΟΤΑΜΟΝ

Μεταβὰς εἰς Κύθηρα ὁ καλλιτέχνης τῆς ἐν Ἀθήναις Λυρικῆς Σκηνῆς κ. Ἀδαμάντιος Τρικουράκης, διπλωματοῦχος τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν ἔδωκε τὴν 29ην π. μ. εἰς τὴν ἐν Ποταμῷ αἴθουσαν Λειβαδίτη ἐν μέσῳ πυκνοῦ ἀκροατηρίου ρεσιτὰλ τραγουδιοῦ. Τὸ πρόγραμμά του περιελάμβανε κομμάτια ἀπὸ διάφορες ὄπερες καὶ διάφορα δημοτικὰ τραγούδια. Ὁ κ. Τρικουράκης τοῦ ὁποίου ἡ σύζυγος εἶνε Κυθηρία, ἐκ Καραβᾶ, κατεχειροκροτήθη θερμότατα.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΑΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Εἰς τὸ ἐν Ποταμῷ ποδοσφαιρικὸ γήπεδον ἔγινε τὴν 15 π. μ. ποδοσφαιρικὴ συνάντησις μεταξὺ τῆς ὁμάδος Ποταμοῦ (ΑΟΠΚ) καὶ τῆς ὁμάδος Καραβᾶ μικτῆς μὲ νέους κατελθόντας ἐξ Ἀθηνῶν. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο 4 μὲ 4. Ἡ συνάντησις ἐπανελείφθη τὴν 29ην καθ' ἣν, μετὰ ἐπίμονον ἀγῶνα ὁ Ποταμὸς ἔσχεν τρία ἀποτελέσματα ὁ δὲ Καραβᾶς δύο. Εἰς τὸ γήπεδον παρέστη πολὺς κόσμος. Ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν ἔκαμε τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ παῖκται φοροῦσαν τὰς συνήθεις ἐνδυμασίας των, καὶ τὰ συνήθη ὑποδήματά των ὡς στερούμενοι ἀθλητικῶν τοιούτων. Εἶνε χαρακτηριστικὸν ὅτι ἐνῷ ὁ Α.Ο.Π.Κ. εἶνε ἀνεγνωρισμένος ἐπισήμως δὲν ἔτυχε βοηθείας ἀπὸ κανέναν. Ἀναμένεται νὰ εὑρεθῇ ὁ Κυθήριος φίλαθλος ὅστις θὰ ἐνδιαφερθῇ διὰ τὴν ἔλλειψιν αὐτὴν ὥστε νὰ τὴν θεραπεύσῃ.

ΠΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τὴν 26ην παρ. μηνὸς αἱ ὁμάδες Προσκόπων, Χώρας—Ποταμοῦ—Φριλιγκιανίκων, ἔκαμαν κατασκήνωσιν εἰς Καραβᾶ. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκεῖ παραμονῆς των ἐκαθάρισαν τὸ λαγκάδι, ἀπὸ Μαγκάνου μέχρι σχεδὸν τῆς Πλατείας Ἄμμου. Οἱ κάτοικοι Καραβᾶ, φιλόξενοι ὅπως πάντοτε, παρέσχον πολλὰς περιποιήσεις εἰς τοὺς Προσκόπους, καὶ ἰδίως προσέφερον εἰς αὐτοὺς ἄφθονα Καραβίτικα φροῦτα. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ τῆς ἐν Καραβᾶ παρουσίας των, ἐσχηματίσθη καὶ ἐκεῖ τετάρτη ὁμὰς Προσκόπων, πρωτοβουλίᾳ τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ ρηξικελεύθου κ. Θεοφίλου Φραντζεσκάκη. Ἡ κατασκήνωσις διελύθη τὴν 6η λήγοντος μηνὸς, ὁπότε οἱ Πρόσκοποι καὶ ἀνεχώρησαν ἐκ Καραβᾶ κατενθουσιασμένοι.

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ

Κατόπιν τῆς χορηγηθείσης ἀδείας πρὸς θήραν, πλῆθος κατοίκων ἐπεδόθη εἰς τὸ κυνήγι τῶν λαγῶν καὶ τῶν ὀρτικιῶν ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔπεσαν ἄφθονα. Εἰς τὸν Ποταμὸν τὰ ὀρτίκια ἐπωλοῦντο πρὸς 2—2.500 δραχμὰς ἕκαστον, τὰ δὲ τριγόνια πρὸς 3.000

ΕΝΟΠΛΟΙ ΧΙΤΕΣ ΕΙΣ ΚΥΘΗΡΑ

Τὴν 25ην π. μ. διεπεραιώθησαν διὰ βενζινοπλοίου εἰς Κύθηρα δέκα ἔνοπλοι Χίτες ἐκ Πελοποννήσου. Οὗτοι ἀπεβιβάσθησαν εἰς Ἀγίαν Πελαγίαν. Ὁ ἀστυνομικὸς σταθμάρχης Ποταμοῦ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Χωροφυλακῆς Κυθήρων. Τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως πληροφορηθὲν τὸ γεγονὸς αὐτὸ διέταξε τὰ κατάλληλα μέτρα,καὶ οἱ χίτες ἀπεμακρύνθησαν τῆς νήσου.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΦΩΝΗΝ»

Ἐλίβομεν τὸ ἀκόλουθον γράμμα ἐξ αἰτίας τοῦ δημοσιευθέντος σκίτσου εἰς τὸ προηγούμενο φύλλο μας.

Ἀγαπητὴ «Φωνή»

Πολὺ ἐκφραστικὸ καὶ πολὺ ὡραῖο ἦτο τὸ σκίτσο ποὺ ἐδημοσίευσες μὲ τὸν τίτλο «Ἔκπλους τοῦ Κυθηραϊκοῦ στόλου πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ὑπερπροντίων Κυθηραϊκῶν ἀποικιῶν». Ἐπίσης ἐπίκαιροι ἦσαν καὶ οἱ συνοδεύοντες τὸ σκίτσο στίχοι. Νομίζω ὅμως, καὶ ἐκ πείρας τὸ λέω, ὅτι οἱ δύο στίχοι γιὸ τὸ Γιάννη, πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν μ' ἕναν ἀόμη στίχο, γιὰ νὰ ὁλοκληρωθῇ καὶ τὸ νόημα, ὡς ἑξῆς :

«Εἶν' ὁ Γιάννης σιὸ τιμόνι
ποὺ τὸν κοῦκο κάνει ἀηδόνι
φθάνει ὁ κοῦκος νὰ πληρώνῃ !
Μήπως ἔχεις καμμίαν ἀντίρρησιν ;

Σὲ χαιρετῶ
Ἕνας κουκοτρεφόμενος

Σημ. «Φωνῆς». Καμμίαν ἀσφαλῶς.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

Οἱ κάτοικοι Ποταμοῦ καὶ οἱ ὁδηγοὶ καὶ ἰδιοκτῆται αὐτοκινήτων τῆς νήσου, ἀπηύθυναν ἔντονον ἀναφορὰν μετὰ διαμαρτυρίας καὶ ἐκκλήσεως πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, τοὺς Ὑπουργοὺς Συγκοινωνίας, Μεταφορῶν, Ἀνοικοδομήσεως, τὸν Νομάρχην Ἀττικῆς, τοὺς βουλευτὰς τῆς νήσου, τὰ σωματεῖα Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ τὸν Κυθηραϊκὸν τύπον,διὰ τὴν ἀθλιεστάτην κατάστασιν τῆς ὁδοῦ Ποταμοῦ —Ἀγίας Πελαγίας, ἥτις ὡς ἐγκαταληφθεῖσα ἀπὸ πολλοῦ ἀνεπισκεύαστος, ὑπάρχει κίνδυνος νὰ καταστραφῇ τελείως, οὕτω δὲ νὰ διακοπῇ καὶ ἡ συγκοινωνία.Τὸ χειρότερον ὅμως ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶνε ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ ὑφίσταται ὁ κινδυνος νὰ συμβοῦν δυστυχήματα ἐκ πτώσεως αὐτοκινήτων ἀπό ὡρισμένα σημεῖα τῆς ὁδοῦ τὰ ὁποῖα εἶνε ἕτοιμα, μὲ τὴν πρώτην βροχὴν, νὰ ὑποστοῦν καθίζησιν.

Διὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτὴν καταβάλλονται ἐνέργειαι ὅπως τύχῃ τῆς προσοχῆς τοῦ κράτους, ληφθοῦν δὲ ἐπείγοντα μέτρα διὰ τὴν πρόληψιν δυστυχημάτων.

Ο ΑΣΥΡΜΑΤΟΣ

Κατόπιν διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν τριῶν Τ, ὁ ἀσύρματος τηλέγραφος μετεφέρθη ἐκ Χώρας εἰς Ποταμόν. Παρὰ ταῦτα οὗτος μένει ἐν ἀδρανείᾳ διότι εἰς τὸ Γύθειον δὲν ὑπάρχει ἀντίστοιχος ὑπάλληλος τοῦ ἐκεῖ ἀσυρμάτου διὰ νὰ δέχεται τὰ τηλεγραφήματα, διότι ὁ ὑπάρχων ἐστρατεύθη. Ἡ διαταγὴ τοῦ ὑπουργείου ὅρισεν ὅπως ὁ υἱὸς τοῦ ἀποβιώσαντος τηλεγραφητοῦ Κυθήρων Κουρεμπανᾶ, μεταβῇ εἰς Ποταμὸν ἐπὶ ἕνα μῆνα, διὰ νὰ διδαχθῇ ἀπὸ τὸν τηλεγραφητὴν Ποταμοῦ τὴν χρῆσιν τοῦ ἀσυρμάτου, ὁπότε τὸ μηχάνημα αὐτοῦ θὰ μεταφερθῇ καὶ πάλιν εἰς Χώραν.

ΕΚΤΙΜΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΚΥΘΗΡΙΑΝ

Ἡ Αὐστραλιανὴ κυβέρνησις καὶ τὸ ἐν Ἑλλάδι Ἀγγλικὸν Προξενεῖον ἐξεδήλωσαν μέγα καὶ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον, καὶ παρέσχον πᾶσαν διευκόλυνσιν, δια τὴν ἄνετον ἀναχώρησιν δι' Αὐστραλίαν τῆς κ. Κυριακούλας χήρας Γεωργίου Γαλάνη ἐξ Ἀρωνιαδίκων ἥτις [ἤδη ταξιδεύει δι'Αὐστραλίαν. Ἡ κ.Γαλάνη ἔχει τρεῖς ἐκεῖ υἱοὺς τὸν Δημήτριον, Παναγιώτην καὶ Σπυρίδωνα οἵτινες ὑπηρέτησαν εἰς τὸν Αὐστραλιανὸν στρατὸν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ τελευταίου μεγάλου πολέμου, καὶ ἔλαβον μέρος εἰς ὅλας τὰς σοβαρὰς μάχας κατὰ τῶν Ἰαπώνων, εἰς τὰς ὁποίας καὶ διεκρίθησαν ὡς πολεμισταὶ ἄριστοι καὶ ἀφοσιωμένοι εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ἐλευθερίας τῆς Αὐστραλιανῆς ἠπείρου.

ΚΑΙ ΑΛΛΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἀγαπητὴ «Φωνή»,

Κάμε μου τὴ χάρι σὲ παρακαλῶ καὶ γράψε, ὅτι αὐτοὶ ποὺ ἦλθαν εἰς τὰ Μυρτίδια στὶς 15 Αὐγούστου μὲ τὸ πλοῖο τοῦ Μαζαράκη 35 τάχα προσκυνηταί, γιὰ τοὺς ὁποίους ἑτοίμασε μάλιστα ἡ ἐπιτροπὴ καὶ κρεβάτια γιὰ νὰ τοὺς φιλοξενίσῃ, ἦσαν κατὰ τὸ πλεῖστον λοῦστροι καὶ παγωτατζῆδες ποὺ τρέχουν στὰ πανηγύρια καὶ μὲ τοὺς ὁποίους παρ' ὀλίγον νὰ γίνουν ἐπεισόδια.

Γράψε ἐπίσης ὅτι ὁ κ. Θ. Ἀρχοντούλης δὲν κατέβηκε μὲ τὸ πλοῖο τοῦ κ. Μαζαράκη, ἀλλὰ μὲ τὴ «Μοσχάνθη» τοῦ Τόγια.

Γράψε ἀκόμη ὅτι μετὰ τὸ πανηγύρι, τὸ Ἡγουμενεῖο ἔκλεισε, καὶ συνεπῶς καφὲ δὲν πῆρε κα νένας. Αὐτὰ εἶνε ἴσως ἀσήμαντα πράγματα ποὺ δὲν θ' ἀξιζε νὰ τὰ προσέξῃ κανείς, καὶ ἐγὼ νὰ σ' ἐνοχλήσω. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ αὐτὰ εἶνε ἕνα μέρος τῆς ζωῆς τοῦ τόπου μας τὰ ἐσημείωσα, καὶ ἀκόμη γιὰ νὰ πῶ πὼς δὲν πρέπει οἱ τσιργώτικες ἐφημερίδες νὰ μᾶς σερβίρουν ψέματα.

Αὐτόπτης προσκυνητής

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Μελετᾶται, ὡς πληροφορούμεθα, ἡ κατασκευὴ νέων κοινωφελῶν ἱδρυμάτων εἰς τὰ Κύθηρα.

—Τὸ ἕνα θὰ λέγεται «*Οἶκος ἐπιφανῶν Κυθηρίων*». Εἰς αὐτὸ θὰ στεγάζωνται ὅλοι οἱ «*ἔνδοξοι*», ὅλοι οἱ «*δαφνοστεφεῖς*», ὅλοι οἱ «*λευκοί*», ὅλοι οἱ «*ἐκλεκτοί*», ὅλοι οἱ «*διαπρεπεῖς*», ὅλοι οἱ «*ἐξαίρετοι*» καὶ ὅλοι οἱ «*διακεκριμένοι*» Κυθήριοι.

—Τὸ ἄλλο ἵδρυμα θὰ εἶνε «*Πτωχοκομεῖον*». Εἰς αὐτὸ θὰ στεγασθῇ ἡ «*Πατρίκειος Σχολὴ*», ὅλαι αἱ «*Κοινότητες*» τῆς νήσου, καὶ εἰς ἰδιαιτέραν πτέρυγα,ὁ συμπαθὴς καὶ ἀναξιοπαθῶν «*γέρω*» διευθυντὴς τῆς «*Τροῦφ*» μὲ τοὺς πολυπληθεῖς ὁμοιοπαθεῖς του Σβωλόπληκτους, γιὰ νὰ τὰ λένε.

—Εἰς τὸ «Πτωχοκομεῖον θὰ στεγασθοῦν ἐπίσης ἡ «*Ἐγχώριος περιουσία*», ὅλα τὰ «*Κυθηραϊκὰ κληροδοτήματα*», ἡ «*Ἀιμενικὴ Ἐπιτροπὴ*» Ἀγίας Πελαγίας, καὶ διάφορα «*πτωχὰ πνεύματα*».

—Ἰδιαίτερος χῶρος ἐκρατήθη διὰ τὸ «*Συντονιστικὸν ὄργανον*» καὶ δι' ὅλους τοὺς ὑποψηφίους «*προλεταρίους*» τῶν Κυθήρων.

—Ἕνα παράδειγμα πρὸς μίμησιν καὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἀναφέρουν τὰ ξένα φύλλα.

—Εἰς τὸ ἀγγλικὸν χωρίον Ντάμερελ, ὅπως γράφουν οἱ ἀγγλικαὶ ἐφημερίδες, μία σκόλα ἱσπανικῆς ράτσας συλλαβοῦσα δύο νεαροὺς λαγούς, ὄχι μόνον δὲν τοὺς ἐφόνευσεν ἀλλ' ἀνέλαβε μὲ πᾶσαν εὐσυνειδησίαν τὴν ἀνατροφήν των.

—Ἐπίσης μία κόττα εἰς τὸ ἀγγλικὸν χωρίον Χάρτλαν ἰδοῦσα ἐγκαταλελειμμένα τέσσορα νεογέννητα σκυλάκια, ἐπεδόθη εἰς τὴν ἀνατροφήν των μὲ ἀφοσίωσιν πραγματικῶς μητρικήν.

—Εὐτυχῶς ! Διότι ἂν τὰ δύο αὐτὰ φιλόστοργα ζῶα, ἦσαν χωραΐτικης ράτσας, ἀλλοίμονο εἰς τοὺς νεαροὺς λαγούς, καὶ τὰ νεογέννητα.

—Θὰ κατεβροχθίζοντο, σὰν τὸν ἀσύρματο καὶ τὴν λιμενικὴν ἐπιτροπὴν της Ἀγίας Πελαγίας.

—Θαῦμα! Μέ τὰ πρωτοβρόχια ὅλες ἡ ξερὲς ἀχλαδιὲς τοῦ Τσιρίγου ἄρχισαν νὰ βγάνουν χλωράδια!

—Γι' αὐτὸ καὶ ὅλες ἡ κατοίκες τοῦ νησιοῦ πανηγυρίζουν τὸ θαῦμα αὐτὸ μὲ τὸν προστάτην των.

—"Ἕνας ἀναγνώστης μας μᾶς γράφει ὅτι, ὅπως διάβασε σέ μιὰ τσιργώτικη ἐφημερίδα, ἕνας «ἱστορικὸς διαπιστωτὴς» ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἀφθονοῦν εἰς τὸ Τσιρίγο, διεπίστωσεν ὅτι: «ἔχουμε πολλὲς φυστικιὲς ἀλλὰ λείπουνε οἱ .... ἀρσενικὲς»!

—Καὶ μᾶς ἐρωτᾶ ἀνησυχῶν ὁ ἀναγνώστης μας τί μάθαμε: Πῆγαν τέλος πάντων ἀρσενικὲς φυστικὲς εἰς τὰ Κύθηρα;

—Πληροφοροῦμεν τὸν ἀνησυχήσαντα ἀναγνώστη μας ὅτι κατὰ τὰς πληροφορίας ποὺ λάβαμε, ἀνομένονται ἀρσενικὲς φυστικιὲς ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο. Δὲν ὑπάρχουν πουθενὰ ἀρσενικὲς τσιργώτικες. Μετηνάστευσαν κι' αὐτές, κι' ἄφῆκαν τὶς θηλυκὲς ζωντοχῆρες, ὅπως ἔμειναν καὶ οἱ γυναῖκες μας.

—Διεξάγονται ὅμως διαπραγματεύσεις μεταξὺ τοῦ «Συντονιστοῦ τῶν Ἀγαθῶν» κ. Στάη καὶ τῆς Αὐστραλιανῆς Κυβερνήσεως, ὅπως συγκατατεθῇ ἡ τελευταία καὶ ἀποστείλῃ καὶ αὐτὴ εἰς Κύθηρα μερικὲς ἀρσενικὲς φυστικιὲς ἐξευγενισμένες.

—Εἰς ἀντάλλαγμα ὁ κ. Στάης θὰ στείλῃ εἰς τὴν Αὐστραλία κατσίκες καὶ μαυράπιδα ἀπὸ τὰ ὁ. ποῖα αὐτὴ στερεῖται.

—Τὸ φορτίον θὰ σταλῇ κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸ Τσιρίγο δι' ἀεροπλάνου, λόγῳ τοῦ ὅτι εἶνε πολύτιμον, καὶ θὰ τὸ συνοδεύσῃ τιμῆς ἕνεκεν ὁ κ. Μαρσέλλος.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ἀρραβῶνες

Ὁ κ. Παναγιώτης Θεοδ. Νοταρᾶς καὶ ἡ ἐκ Βιαραδίκων δεσ. Ἀνεζίνα Ἐμμ. Κοντολέοντος ἠρραβωνίσθησαν. Εὐχόμεθα καλὰ στέφανα. Ι. Μ.

*****

Γάμοι

Ὁ κ. Βαλέριος Πρινέας ἐκ Μυτάτων, καὶ ἡ ἐκ Καραβᾶ δεσπ. Οὐρανία Σουρῆ ἐνυμφεύθησαν.

***

Γεννήσεις

Ἡ κ. Μαρίκα Σπυρ. Φριλίγκου ἔτεκεν εἰς Φριλιγκιάνικα ἄρρεν.

—Ἡ κ. Γεργία Δελακοβία ἔτεκεν ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ τῆς Ἀμερικῆς ἄρρεν.

*****

Θάνατοι

Ἀπεβίωσεν ἐν Πειραιεῖ τραυματισθεὶς θανασίμως ὑπὸ τροχιοδρομικοῦ ὀχήματος ὁ συμπολίτης Γεώργιος Ἀντων. Σάμπς. Εἰς τὴν οὐζυγόν του καὶ τὰ τέκνα του ἀπευθύνομεν θερμὰ συλλυπητήρια. Ι. Μ.

—Ἀπεβίωσεν καὶ ἐκηδεύθη εἰς Φριλιγκιάνικα ἡ Εἰρήνη Ἰωάννου Φριλίγκου ἢ Λαζανᾶ. Τοῖς οἰκείοις της θερμὰς συλλυπούμεθα. Ι.Μ.

—Ἀπεβίωσεν εἰς Ἀρωνιάδικα ὁ Γεώργιος Θ. Ἀναστασόπουλος.